

GHIDUL SOLICITANTULUI

INTERVENȚIA

Tövislát - Investiții non-agricole

Sesiunea 2 2026

~ depunere on-line ~

Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PS PAC 2023-2027 și ale Strategiei GAL. Ghidul Solicitantului reprezintă detalierea tehnică și financiară ce cuprinde setul de informații necesare solicitantului pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de acțiuni pentru care se acordă fonduri nerambursabile, lista documentelor, a avizelor și a acordurilor pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor. Ghidul solicitantului și documentele anexate pot suferi rectificări ca urmare a actualizărilor legislative naționale și europene sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet a GAL.

PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN

Ghidul de implementare - Intervenția DR 36 LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

POSTAT PE SITE-UL WWW.AFIR.RO

PLANUL STRATEGIC PAC 2023 – 2027

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

Denumire GAL	Asociația Grup de Acțiune Locală Tovishat
Județ	SJ, SM
UAT-uri componente	CRIȘENI, COȘEIU, ACÎȘ, ȘAMȘUD, DOBRIN, BELTIUG, CHIEȘD, SUPUR, HODOD, SALAȚIG, ȘARMAȘAG, BOBOTA, BOCȘA, ORAȘ CEHU SILVANIEI, BOGDAND, HERECLEAN
Codificare	54

Denumirea intervenției	Tövishát - Investiții non-agricole
Codificarea principală a intervenției	L806
Codificarea secundară a intervenției	0
Tipul de intervenție	Investiții
Cooperare între GAL-uri	Nu

PREVEDERI GENERALE

”Conform articolului 7 din Hotărârea nr. 1570/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic PAC 2023-2027, solicitantul/beneficiarul trebuie să depună toate diligențele pentru a lua la cunoștință despre informațiile publice referitoare la intervenția din PS 2023-2027 în baza căreia intenționează să solicite sprijin/depună proiect, inclusiv cu privire la obligațiile care decurg din legislația națională în vigoare potrivit specificului angajamentului/proiectului.”

DESCRIEREA INTERVENȚIEI

Intervenția urmărește stimularea mediului de afaceri din teritoriul Leader Tövishát, creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în teritoriu, dezvoltarea activităților non-agricole existente și care au demonstrat viabilitate economică, promovarea dezvoltării economice reziliente a teritoriului, crearea de locuri de muncă în special pentru persoanele aflate în somaj sau inactive, creșterea veniturilor populației din teritoriu, reducerea disparităților dintre mediul rural și urban. De asemenea, se urmărește diversificarea activităților economice ale fermierilor sau membrilor gospodăriilor agricole prin practicarea de activități neagricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale. Intervenția va răspunde unei priorități identificate ca urgentă în urma procesului de consultare publică a comunității dar și la o valorificare mai eficientă a resurselor locale disponibile. Intervenția va contribui la creșterea veniturilor locuitorilor (antreprenori și angajați), la creșterea gradului de ocupare cu prioritate a șomerilor și a persoanelor inactive asigurând astfel legătura cu tema unificatoare .

BENEFICIARI ELIGIBILI

Categoria de beneficiar eligibil	Documente necesare a fi prezentate	Alte condiții specifice
----------------------------------	------------------------------------	-------------------------

Persoane fizice autorizate	<p>Documente care atestă forma de organizare a solicitantului:</p> <ul style="list-style-type: none">- Certificat de înregistrare ONRC- Certificat constatator- Declarație privind încadrarea în categoria micro-întreprinderilor/ întreprinderilor mici (Anexa la Ghidul solicitantului). <p>Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea. Solicitantul îndeplinește condiția de IMM, astfel cum este definită în Legea nr.346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Atentie! Statutul de IMM se va verifica și în etapa de contractare. În situația în care la momentul semnării contractului de finanțare, beneficiarul nu se mai încadrează în categoria IMM, este declarat neeligibil și se va urma procedura de neîncheiere contract.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Să fie înregistrată la ONRC cu cod CAEN autorizat pentru activitatea propusă;- Să desfășoare activitatea propusă în teritoriul GAL;- Să nu fie înregistrată cu datorii fiscale restante la bugetul de stat/local.- Întreprinderea nu trebuie să fie în stare de faliment, insolvență sau dizolvare, conform legislației naționale și europene (art. 2 alin. 18 din Regulamentul UE 651/2014).
Întreprinderi individuale	<p>Documente care atestă forma de organizare a solicitantului:</p> <ul style="list-style-type: none">- Certificat de înregistrare ONRC- Certificat constatator- Declarație privind încadrarea în categoria micro-întreprinderilor/ întreprinderilor mici (Anexa la Ghidul solicitantului). <p>Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea. Solicitantul îndeplinește condiția de IMM, astfel cum este definită în Legea nr.346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Atentie! Statutul de IMM se va verifica și în etapa de contractare. În situația în care la momentul semnării contractului de finanțare, beneficiarul nu se mai încadrează în categoria IMM, este declarat neeligibil și se va urma procedura de neîncheiere contract.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Să fie înregistrată la ONRC cu cod CAEN autorizat pentru activitatea propusă;- Să desfășoare activitatea propusă în teritoriul GAL;- Să nu fie înregistrată cu datorii fiscale restante la bugetul de stat/local.- Întreprinderea nu trebuie să fie în stare de faliment, insolvență sau dizolvare, conform legislației naționale și europene (art. 2 alin. 18 din Regulamentul UE 651/2014).

Întreprinderi familiale	<p>Documente care atestă forma de organizare a solicitantului:</p> <ul style="list-style-type: none">- Certificat de înregistrare ONRC- Certificat constatator- Declarație privind încadrarea în categoria micro-întreprinderilor/ întreprinderilor mici (Anexa la Ghidul solicitantului). <p>Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea. Solicitantul îndeplinește condiția de IMM, astfel cum este definită în Legea nr.346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Atentie! Statutul de IMM se va verifica și în etapa de contractare. În situația în care la momentul semnării contractului de finanțare, beneficiarul nu se mai încadrează în categoria IMM, este declarat neeligibil și se va urma procedura de neîncheiere contract.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Să fie înregistrată la ONRC cu cod CAEN autorizat pentru activitatea propusă;- Să desfășoare activitatea propusă în teritoriul GAL;- Să nu fie înregistrată cu datorii fiscale restante la bugetul de stat/local.- Întreprinderea nu trebuie să fie în stare de faliment, insolvență sau dizolvare, conform legislației naționale și europene (art. 2 alin. 18 din Regulamentul UE 651/2014).
Societăți comerciale	<p>Documente care atestă forma de organizare a solicitantului:</p> <ul style="list-style-type: none">- Certificat de înregistrare ONRC- Certificat constatator- Declarație privind încadrarea în categoria micro-întreprinderilor/ întreprinderilor mici (Anexa la Ghidul solicitantului). <p>Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea. Solicitantul îndeplinește condiția de IMM, astfel cum este definită în Legea nr.346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Atentie! Statutul de IMM se va verifica și în etapa de contractare. În situația în care la momentul semnării contractului de finanțare, beneficiarul nu se mai încadrează în categoria IMM, este declarat neeligibil și se va urma procedura de neîncheiere contract.</p>	<ul style="list-style-type: none">- Să fie înregistrată la ONRC cu cod CAEN autorizat pentru activitatea propusă;- Să nu fie înregistrată cu datorii fiscale restante la bugetul de stat/local.- Să desfășoare activitatea propusă în teritoriul GAL;- Întreprinderea nu trebuie să fie în stare de faliment, insolvență sau dizolvare, conform legislației naționale și europene (art. 2 alin. 18 din Regulamentul UE 651/2014).- Menținerea statutului IMM la momentul contractării- La momentul semnării contractului de finanțare, întreprinderea trebuie să se încadreze în categoria IMM. <p>Dacă la acel moment nu se mai încadrează, solicitantul devine neeligibil, iar contractul nu se va semna.</p>

<p>Micro-întreprinderi și întreprinderi mici</p>	<p>Documente care atestă forma de organizare a solicitantului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Certificat de înregistrare ONRC - Certificat constatator - Declarație privind încadrarea în categoria micro-întreprinderilor/întreprinderilor mici (Anexa la Ghidul solicitantului). <p>Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea. Solicitantul îndeplinește condiția de IMM, astfel cum este definită în Legea nr.346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Atentie! Statutul de IMM se va verifica și în etapa de contractare. În situația în care la momentul semnării contractului de finanțare, beneficiarul nu se mai încadrează în categoria IMM, este declarat neeligibil și se va urma procedura de neîncheiere contract.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Să fie înregistrată la ONRC cu cod CAEN autorizat pentru activitatea propusă; - Să nu fie înregistrată cu datorii fiscale restante la bugetul de stat/local <p>1. Întreprinderea nu trebuie să fie în stare de faliment, insolvență sau dizolvare, conform legislației naționale și europene (art. 2 alin. 18 din Regulamentul UE 651/2014).</p> <p>2. Menținerea statutului IMM la momentul contractării</p> <ul style="list-style-type: none"> - La momentul semnării contractului de finanțare, întreprinderea trebuie să se încadreze în categoria IMM. <p>Dacă la acel moment nu se mai încadrează, solicitantul devine neeligibil, iar contractul nu se va semna.</p> <p>3. Sediul social sau punctul de lucru pe teritoriul GAL Tövishát</p> <ul style="list-style-type: none"> - Activitatea finanțată trebuie desfășurată în localitățile acoperite de GAL.
<p>Cabinet medical individual</p>	<p>Documente specifice CMI – Certificat de Avizare a Inființării Cabinetului Medical Individual (CMI) eliberat de către Colegiul Medicilor, document ce atestă înregistrarea în Registrul Unic al cabinetelor medicale</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Să desfășoare activitatea propusă în teritoriul GAL; - Să nu fie înregistrată cu datorii fiscale restante la bugetul de stat/local. - Întreprinderea nu trebuie să fie în stare de faliment, insolvență sau dizolvare, conform legislației naționale și europene (art. 2 alin. 18 din Regulamentul UE 651/2014). - Să Deținerea avizului de înființare emis de Colegiul Medicilor; - Să fie înregistrat în Registrul Unic al Cabinetelor Medicale; - Să fie autorizat pentru activitatea medicală desfășurată.

Cabinet medical veterinar	Documente specifice CMV - Certificat de înregistrare în Registrul unic al cabinetelor medicale veterinare	<ul style="list-style-type: none"> - Să desfășoare activitatea propusă în teritoriul GAL; - Să nu fie înregistrată cu datorii fiscale restante la bugetul de stat/local. - Întreprinderea nu trebuie să fie în stare de faliment, insolvență sau dizolvare, conform legislației naționale și europene (art. 2 alin. 18 din Regulamentul UE 651/2014). - Să fie înregistrat în Registrul Unic al Cabinetelor Veterinare; - Să dețină aviz emis de Colegiul Medicilor Veterinari;
---------------------------	---	--

CONDIȚII GENERALE DE ELIGIBILITATE

Criteriile de eligibilitate generale se completează cu prevederile specifice solicitantului și tipului de proiect din GHIDUL DE IMPLEMENTARE Interventia DR 36 LEADER-Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității, elaborat de AFIR

Criterii de eligibilitate generală pentru proiectele de investiții

Obiectivele proiectelor de investiții se încadrează în prevederile Art. 73 - Investiții din Reg. (UE) nr. 2115 din 2021.

Proiectele de investiții vor respecta criteriile de eligibilitate generale aplicabile conform regulamentelor europene, cadrului național de implementare și Art. 73 din Reg UE 2115/2021 și vor fi verificate de către AFIR în baza fișei de evaluare generală a proiectului, respectiv E1.2L - FIȘA DE EVALUARE GENERALĂ a proiectului tip investiții.

Criteriile de eligibilitate generale se aplica și pentru componenta de investiții a proiectelor mixte (investiții și servicii). Solicitanții eligibili sunt cei prevăzuți în fișa intervenției din SDL, iar proiectele depuse vor propune investiții.

Verificările aferente eligibilității generale pentru acest tip de proiecte vor viza:

EG 1 - Verificarea eligibilității solicitantului in ceea ce privește:

EG 1.1 Solicitantul proiectului trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili așa cum sunt aceștia definiți în Fișa intervenției elaborată de către GAL;

EG 1.2 Solicitantul nu este înregistrat în Registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR și EURI;

EG 1.3 Solicitantul și-a însușit în totalitate angajamentele aplicabile din Declarația pe proprie răspundere F, aplicabile proiectului;

EG 1.4 Solicitantul a respectat condiția de a depune un singur proiect pe o intervenție din SDL în cadrul aceleiași sesiuni lansate de GAL? (conform HG 1570/2022)

EG 1.5 Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență, în conformitate cu legislația în vigoare;

EG 1.6 Solicitantul a prezentat dovada cofinanțării private a investiției, prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului, cu excepția proiectelor pentru care se aplica o rată de finanțare de 100%;

EG 1.7 Cheltuielile propuse în proiect nu fac obiectul dublei finanțări cu alte cheltuieli finanțate din FEADR/ EURI sau din alte fonduri publice;

EG 1.8 Solicitantul nu a creat condiții artificiale pentru accesarea sprijinului în cazul proiectelor prezentate de solicitanți privați;

EG 1.9 Solicitantul a aplicat o semnătura electronică validă și emisă în baza unui certificat calificat furnizat de un furnizor de servicii de încredere calificat care se află în lista oficială a Uniunii Europene pe documentele emise.

EG 2 - Verificarea eligibilității proiectului:

1. Solicitantul a prezentat SF/DALI/PT/MJ/CF in conformitate cu prevederile legale în vigoare și documentele obligatorii aferente imobilului unde se realizează investiția;

2. Investițiile propuse de solicitant prin proiect NU se încadrează într-una din categoriile: Intervenții aferente Pilonului I (plăți directe); Intervențiile aferente Art. 70 - Angajamente în materie de mediu și de climă și alte angajamente în materie de gestionare, Art. 71 - Constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone, Art. 72 - Dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerințe obligatorii, Art. 74 - Investiții în irigații și Art.76 - Instrumente de gestionare a riscurilor din Regulamentul privind PS PAC nr. 2115/2021; Instalarea tinerilor fermieri; Investiții în exploatații agricole/ pomicole, cu excepția celor realizate în scop colectiv sau social; Investiții în crearea/modernizarea infrastructurii de acces agricolă/forestieră și infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural. obiectivele de patrimoniu cultural de clasă A

Atenție! Pistele de biciclete sunt eligibile.

Din punct de vedere al prevederilor și cerințelor HG 907/2016 și Legii 50/1991, proiectele de investiții se împart în următoarele categorii:

a) proiecte cu construcții-montaj care necesită emiterea Autorizație de construire (pot include dotări și echipamente fără montaj) - pentru acest tip de proiecte se vor depune următoarele documente, după caz: În cazul construcțiilor noi:

- Studiu de Fezabilitate;
- Certificat de Urbanism/ Autorizația de construire (dacă solicitantul a obținut Autorizația de construire). Pentru modernizări/ intervenții la construcții existente, care necesită emiterea unei Autorizații de construire/ desființare:
- DALI;
- Certificat de Urbanism/Autorizația de construire (dacă solicitantul a obținut autorizația de construire);
- Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente.

b) proiecte cu construcții-montaj care NU necesită Autorizație de construire (pot include și dotări și echipamente fără montaj) - pentru acest tip de proiecte se vor depune următoarele documente:

- Memoriu Justificativ;
- Negația din partea autorității competente (Consiliul județean/Consiliul local) cu privire la faptul că pentru proiectul deus nu se emite autorizație de construire.
- Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente (în cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente);
- Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor (în cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente) - numai în cazul construcțiilor nefinalizate;

c) proiecte de dotări și/sau cu echipamente fără montaj (în cazul în care există cheltuieli eligibile și neeligibile numai pe liniile bugetare 4.4, 4.5, 4.6 și 3.7.1 din bugetul Indicativ). În cazul acestor proiecte nu se va depune SF/ MJ/ DALI. Solicitantul va completa secțiunea A6 din Cererea de finanțare, cu respectarea cerințelor din secțiunea REGULI DE COMPLETARE.

Pentru proiectele de investiții, finanțarea proiectului este eligibilă cu condiția ca solicitantul să aibă sediul social sau punctul/ punctele de lucru unde se implementează proiectul pe teritoriul acoperit de GAL. Aceste condiții trebuie respectate inclusiv în cazul solicitanților parteneri într-un proiect colectiv agricol cu exploatații agricole amplasate atât pe teritoriul GAL, cât și în zona adiacentă acestuia.

3. În cazul proiectelor care propun activități neagricole cu scop economic, codul CAEN se încadrează în Anexa 13 – Lista codurilor CAEN aferente activităților neagricole eligibile la finanțare în cadrul intervenției DR 36? În situația în care nu este clară încadrarea activității solicitantului în codul CAEN eligibil menționat în Anexa 13, se va solicita acestuia, prin informații suplimentare, o adresă emisă de Institutul Național de Statistică privind menționarea explicită a încadrării activității în codul CAEN respectiv detaliat la nivel de sub-clasă.

EG 3 - Investiția propusă este în conformitate cu prevederile legislației specifice aplicabile, respectiv:

EG 3.1 Au fost prezentate documente doveditoare privind funcționarea obiectivelor existente și funcționale conform legislației naționale: DSP, DSVSA, Autorității competente de mediu, etc (autorizațiile de funcționare/ Notificare de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/ avizează conform legislației în vigoare, certificatul de acreditare ca furnizor de servicii sociale, etc, după caz), care vor face obiectul lucrărilor de modernizare prin proiect (doar în cazul modernizărilor);

EG 3.2 Investiția propusă este în conformitate cu prevederile legislației în vigoare privind construcția/ modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 cu completările și modificările ulterioare - numai pentru proiectele care prevăd construcția/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului ANT 65/2013 cu completările și modificările ulterioare)

EG 3.3 Investiția propusă este în conformitate cu prevederile legislației naționale privind protejarea patrimoniului local (material și imaterial) (dacă este cazul)

EG 3.4 În cazul proiectelor care propun activități desfășurate în arii naturale protejate s-a prezentat acordul custodelui

EG 4 - Viabilitatea economică/ Necesitatea și oportunitatea investiției

Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice pentru beneficiari privați / Investiția trebuie să demonstreze necesitatea și oportunitatea acesteia (pentru beneficiari publici și parteneriate public-privat) respectiv:

EG 4.1 Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice (pentru beneficiarii privați care propun investiții de tip competitiv/economic);

EG 4.2 Investiția trebuie să demonstreze necesitatea și oportunitatea acesteia (pentru beneficiari publici și parteneriate public-privat).

EG 5 - Solicitantul îndeplinește condițiile de acordare a ajutoarelor de minimis? (în cazul intervențiilor care fac obiectul respectării condiției de minimis)

EG 6 - Solicitantul îndeplinește condiția de IMM, astfel cum este definită în Legea nr.346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare (dacă este cazul)

În cazul proiectelor care propun activității neagricole, solicitanții eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil sunt micro-întreprinderile și întreprinderile mici.

Atenție! Statutul de IMM se va verifica și în etapa de contractare. În situația în care la momentul semnării contractului de finanțare, beneficiarul nu se mai încadrează în categoria IMM, este declarat neeligibil și se va urma procedura de neîncheiere contract.

Verificările Bugetului Indicativ în conformitate cu prevederile fișei intervenției DR 36 LEADER, prevederilor PS 2023-2027 aplicabile costurilor eligibile/ neeligibile și prevederilor RUE2115/2021 vor viza:

a) Verificarea intensității sprijinului

Intensitatea sprijinului nerambursabil este de maximum 65% din totalul cheltuielilor eligibile, în limita intensității prevăzute prin Fișa intervenției din SDL aprobat și fără a depăși 200.000 euro/ proiect.

Prin excepție, rata de sprijin maxim poate fi majorată până la maximum 80% pentru următoarele tipuri de investiții:

i) Investiții în activități generatoare de avantaj economic care vizează protecția mediului prin propunerea unor surse alternative de energie electrică din surse regenerabile (solară, eoliană, pompe de caldură, etc.) care să deservească activitatea economică existentă. Aceste proiecte pot beneficia de rată de sprijin de până la 80% în următoarele condiții: solicitantul desfășoară o activitate comercială (producție/ servicii); capacitatea lunară de producție energie regenerabilă propusă nu depășește consumul lunar maxim al solicitantului din ultimele 12 luni; toate investițiile propuse prin proiect sunt legate numai de producerea de energie regenerabilă; soluția propusă este de tip off-grid/hibrid

Atenție! Solicitantul nu poate deveni prosumator

ii) Investiții în activități generatoare de avantaj economic care vizează protecția mediului prin propunerea de măsuri pentru colectare selectivă a deșeurilor rezultate din activitatea economică existentă. Aceste proiecte pot beneficia de rata de sprijin de până la 80% în următoarele condiții: solicitantul desfășoară o activitate comercială (producție/ servicii); toate investițiile propuse prin proiect sunt legate de colectarea selectivă a deșeurilor rezultate din procesele de lucru; deșeurile colectate selectiv sunt predate unor centre de colectare/ unor operatori care le valorifică.

Atenție! Pentru proiectele aferente categoriilor i) și ii) nu se verifică viabilitatea economică

iii) Investiții în activități noi generatoare de avantaj economic cu impact pozitiv asupra mediului -activitățile propuse spre finanțare se regăsesc marcate ca fiind „activități care au ca scop acțiuni de protecția mediului;” în Anexa 13- Lista codurilor

CAEN aferente activităților neagricole eligibile la finanțare în cadrul intervenției DR 36.

b) Verificarea bugetului indicativ conform HG 907/2016, inclusiv a cheltuielilor eligibile/ neeligibile

Atenție! În cazul proiectelor pentru care solicitantul prezintă drept de creanță pentru terenurile și/ sau clădirile aferente realizării investițiilor (inchiriere, comodat, etc.) și care prevăd cheltuieli cu montaj/ lucrări de construcții care nu necesită obținerea unei Autorizații de construire, acestea vor fi încadrate obligatoriu în buget în categoria cheltuielilor neeligibile, având în vedere faptul că nu vor intra în patrimoniul beneficiarului și nu pot fi relocate.

Se va depune obligatoriu acordul expres al proprietarului de drept al imobilului cu privire la lucrările/ modificările care sunt permise a se realiza asupra imobilului.

În cazul parteneriatelor informale cheltuielile cu montajul/ lucrările de construcții care nu necesită obținerea unei Autorizații de construire pot fi eligibile dacă intră în patrimoniul oricărui partener.

Prevederi privind elaborarea Devizului general:

Având în vedere modificarea la HG 907/ 2016 și introducerea capitolului 7 Cheltuieli aferente marjei de buget și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț este necesară detalierea destinației sumelor/ cheltuielilor care vor fi cuprinse în liniile bugetare 7.1 și 7.2.

Cap 7.1 Cheltuieli aferente marjei de buget 25% din (1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 +3.3 + 3.5 + 3.7 + 3.8 + 4 + 5.1.1)

Din HG 907/2016 - Art. 10 alin. (21):

În cadrul devizului general se vor cuprinde cheltuieli destinate acoperirii eventualelor diferențe de costuri determinate de lucrările care pot apărea pe parcursul fazelor de proiectare și asistenței tehnice pe durata de execuție, ca urmare a completării sau optimizării soluțiilor tehnice stabilite la fazele anterioare. Sumele cu această destinație constituie marja de buget și pot fi utilizate potrivit prevederilor art. 12, până la finalizarea, elaborării/definitivării proiectului tehnic de execuție și a detaliilor de execuție.

EXEMPLU

DEVIZ GENERAL

Nr. crt.	Denumirea capitolelor și a subcapitolelor de cheltuieli	Valoare faza SF/DALI	Valoare faza PTH
1	CAPITOLUL 1 Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului	5	5
2	CAPITOLUL 2 Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții	5	5
3	CAPITOLUL 3 Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică	10	10
4	CAPITOLUL 4 Cheltuieli pentru investiția de bază	100	120
5	CAPITOLUL 5 Alte cheltuieli	0	0
6	CAPITOLUL 6 Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste	0	0
7	CAPITOLUL 7 Cheltuieli aferente marjei de buget și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț	30	10
7.1	Cheltuieli aferente marjei de buget 25% din (1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 +3.3 + 3.5 + 3.7 + 3.8 + 4 + 5.1.1)	25	5
7.2	Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț	5	5
	TOTAL GENERAL	150	150

La Faza PT componenta tehnologică a soluției tehnice poate fi definitivată ori adaptată tehnologiilor adecvate aplicabile pentru realizarea obiectivului de investiții, în condițiile respectării indicatorilor tehnico-economici aprobați și a autorizației de construire (art.12(1)).

EXEMPLU: În cazul de față, după întocmirea proiectului tehnic, ca urmare a optimizării soluțiilor tehnice stabilite la faza SF /DALI și adaptării la tehnologiile aplicabile pentru realizarea obiectivului, o parte (20 unități) din suma de la cap. 7.1 aferente marjei de buget a fost transferată la cap 4. Cheltuieli pentru investiția de bază, noua structură a devizului general fiind

în coloana faza PT.

În exemplul dat, suma rămasă la cap 7.1 (5 unități) aferente marjei de buget este destinată acoperirii în timpul execuției a eventualelor modificări ale detaliilor de execuție de către proiectant pe perioada cât asigură asistența tehnică de specialitate ((art. 12 alin. (6):... anumite detalii de execuție se pot elabora/definitiva, în funcție de complexitatea proiectului și de natura lucrărilor de intervenții, precum și în cazul obiectivelor de investiții a căror funcționare implică procese tehnologice specifice, pe parcursul execuției lucrărilor la obiectivul de investiție).

Nu este obligatoriu ca în urma întocmirii proiectului tehnic să mai rămână vreo sumă la cap. 7.1, ea putând fi transferată integral la cap.4, în funcție de soluțiile stabilite la faza PT.

Deoarece valoarea maximă a devizului nu se mărește, nu este necesară aprobarea noilor indicatori tehnico-economici (art 7 alin. (6)) de către beneficiar, dar odată cu înaintarea spre avizare a proiectului tehnic către AFIR, se va înainta și propunerea de modificare a bugetului indicativ al proiectului prin act adițional, conform noii structuri a bugetului.

Suma aferentă Cap 7.2 Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare este destinată pentru ajustarea prețului contractului pe perioada execuției lucrărilor, conform clauzelor de ajustare necesare a fi incluse în documentația de atribuire și în contractul de lucrări.

-La achizițiile publice: Autoritatea contractantă este obligată să includă clauze de ajustare/ revizuire a prețului, în conformitate cu prevederile alin. (3), pentru contractele de servicii sau furnizare care se derulează pe o perioadă ce depășește 24 de luni și pentru contractele de lucrări care se derulează pe o perioadă ce depășește 6 luni (art. Art. 222² alin. (9) din Legea 98/2016).

-La achiziții private: Beneficiarul are dreptul să includă clauze de ajustare/revizuire a prețului, pentru contractele care se derulează pe o perioadă ce depășește 6 luni (Instrucțiuni de achiziții pentru beneficiarii privați ai PS 2023– 2027).

IMPORTANT!

Art. 10 (5) Pe parcursul execuției obiectivului de investiții, devizul general se poate revizui prin grija beneficiarului investiției/ investitorului, prin compensarea cheltuielilor între capitolele/ subcapitolele de cheltuieli care intră în componența lucrărilor de construcții-montaj din devizul general, cu încadrarea în valoarea totală de finanțare.

(51) În limita indicatorilor tehnico-economici prevăzuți în documentațiile tehnico-economice aprobate potrivit dispozițiilor art. 7 alin. (7) și art. 9 alin. (4), diferențele de sume rezultate la capitolele/subcapitolele din devizul general întocmit la faza studiu de fezabilitate sau documentație de avizare a lucrărilor de intervenții și capitolele/subcapitolele din devizul general rezultat în urma finalizării procedurilor de achiziții se pot utiliza pentru majorarea sumelor prevăzute la orice capitol/subcapitol din devizul general, cu respectarea prevederilor din legislația în domeniul achizițiilor publice*.

*prevederea a fost adaptată și pt beneficiarii privați (vezi cap. 4.7 MODIFICAREA CONTRACTELOR DE ACHIZIȚII punctul 2 din Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiarii privați ai PS 2023– 2027).

NOTĂ: Stabilirea/aprobarea bugetelor proiectelor cu referire la CAP. 7 și cu precădere la cap 7.2 - Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare trebuie să se facă încă de la faza de evaluare/selectare sau cel mai târziu la faza de contractare (pentru beneficiarii publici), unde conform art. 222² alin. (9) din Legea 98/2016 beneficiarii sunt obligați să includă clauze de ajustare/revizuire a prețului contractului pentru contractele de lucrări care se derulează pe o perioadă ce depășește 6 luni (proiectele cu construcții montaj de obicei depășesc această durată). Pentru acest tip de proiecte înainte de lansarea achiziției de lucrări este obligatorie alocarea unei sume la cap 7.2 destinată rezervei de implementare, pentru acoperirea ajustării prețului contractului pe perioada execuției lucrărilor.

ATENȚIE: Nu se acceptă includerea de cheltuieli (eligibile și/sau neeligibile) în subcapitolul 4.1 Construcții și instalații fără detalierea în devizele pe obiect a lucrărilor corespunzătoare spațiilor / instalațiilor ce se vor executa. Pentru restul subcapitolelor din cadrul capitolului 4, se vor preciza care sunt echipamentele, utilajele / montajul care sunt neeligibile.

c) Verificarea rezonabilității prețurilor

Ofertele sunt documente obligatorii care trebuie avute în vedere la stabilirea rezonabilității prețurilor și trebuie să aibă cel puțin următoarele caracteristici: să fie date, personalizate și semnate; să conțină detalierea unor specificații tehnice minimale, comparabile cu cele prevăzute prin MJ; să conțină prețul de achiziție pentru serviciile respective.

Pot fi acceptate și facturile proforme sau prețurile din alte surse disponibile pe internet (PrintScreen – uri de pe site –urile

furnizorilor) pentru bunuri de același tip, dacă acestea respectă toate caracteristicile ofertelor (cuprind furnizorul, caracteristicile tehnice precum și prețurile valabile la data întocmirii Bugetului indicativ).

d) Verificarea Planului Financiar

Metodologia de verificare a fiecărui criteriu de eligibilitate se regăsește în Manualul de procedură pentru implementarea intervenției DR36.

CONDIȚII DE ELIGIBILITATE LOCALE (STABILITE LA NIVELUL GAL)

Atenție ! Pentru verificarea fiecărui criteriu de eligibilitate toate informațiile vor fi introduse în secțiunea E2.1 "Informații și documente necesare verificării criteriilor de eligibilitate locale - Verificare la nivelul GAL" din cererea de finanțare. În cazul în care informațiile necesare verificării anumitor criterii se regăsesc în alte secțiuni, se va face referire la acele secțiuni din cererea de finanțare.

Nr. crt.	Denumire	Metodologia de verificare si documente obligatorii
----------	----------	--

EG 1	Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin intervenție	<p>Metodologie de verificare</p> <p>Investițiile propuse pentru finanțare trebuie să se încadreze în unul din tipurile de acțiuni eligibile precizate în fișa intervenției - secțiunea Acțiuni eligibile.</p> <p>Experții vor verifica dacă codul CAEN pentru care se solicită finanțare se regăsește în Anexa 13 - Lista codurilor CAEN aferente activităților neagricole eligibile la finanțare în cadrul intervenției DR 36.</p> <p>Se va verifica în Certificatul de înregistrare fiscală sau Certificatul constatator dacă solicitantul este înregistrat cu codul CAEN al activității care se propune prin proiect.</p> <p>Se va verifica în Certificatul de Avizare a Înființării Cabinetului Medical Individual (CMI) eliberat de către Colegiul Medicilor sau în Certificatul de înregistrare în Registrul unic al cabinetelor medicale veterinare dacă Cabinetul Medical Individual sau Cabinetul Medical Veterinar este înscris în evidențele Colegiului medicilor din România sau în Colegiul Medicilor veterinari din România și dacă certificatul este valabil.</p> <p>Experții vor verifica de asemenea în Memoriul justificativ/ Studiul de fezabilitate dacă investițiile pe care și le propun și activitățile pe care le vor desfășura corespund activităților permise pentru acel cod CAEN conform site-ului Oficiului Național al Registrului Comerțului: www.onrc.ro</p> <p>Pentru Cabinetele Medicale Individuale și Cabinetele Medicale veterinare , experții vor verifica de asemenea în Memoriul justificativ/ Studiul de fezabilitate dacă investițiile pe care și le propun și activitățile pe care le vor desfășura corespund activităților permise prin ORDONANTA nr. 124 din 29 august 1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale, respectiv Legea nr.16/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar.</p> <p>Dacă în urma verificării documentelor se constata respectarea condițiilor descrise mai sus, expertul bifează DA. În caz contrar expertul bifează NU, motivează poziția lui la rubrica Observații, iar cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă. Se continuă verificarea eligibilității.</p> <p>Documente obligatorii verificate:</p> <p>Cererea de finanțare secțiunea E.2.1</p> <p>Certificat de înregistrare ONRC/ Certificat constatator(dacă este cazul)</p> <p>Documente specifice CMI – Certificat de Avizare a Înființării Cabinetului Medical Individual (CMI) eliberat de către Colegiul Medicilor, document ce atestă înregistrarea în Registrul Unic al cabinetelor medicale</p> <p>Documente specifice CMV - Certificat de înregistrare în Registrul unic al cabinetelor medicale veterinare</p> <p>Memoriu justificativ/ Studiu de fezabilitate</p>
------	---	--

EG 2	Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției	<p>Metodologie de verificare</p> <p>Experții verifică dacă solicitantul, prin reprezentantul legal, a semnat Declarația F și s-a angajat ca în urma primirii Notificării beneficiarului privind selectarea Cererii de Finanțare va prezenta documentul privind cofinanțarea proiectului și Angajamentul responsabilului legal al proiectului ca nu va utiliza în alte scopuri din cofinanțarea privată, în cazul prezentării cofinanțării prin extras de cont.</p> <p>Dacă în urma verificării documentelor se constata respectarea condițiilor impuse, expertul bifează DA. În caz contrar expertul bifează NU, motivează poziția lui la rubrica Observații, iar cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.</p> <p>Documente obligatorii verificate: Cererea de finanțare secțiunea E.2.1 F. Declarația pe propria răspundere a solicitantului</p>
		<p>Metodologie de verificare</p> <p>Se verifică anexele la Studiul de Fezabilitate privind viabilitatea economico-financiară a proiectului.</p> <ul style="list-style-type: none">- Situații financiare- Matricea de verificare a viabilitatii economico-financiare a proiectului- Se vor verifica cumulativ cele două condiții; <p>Expertul verifică dacă:</p> <p>Situații financiare: Rezultatul din exploatare din situațiile financiare (bilanțul - formularul 10, contul de profit și pierdere - formularul 20) precedent anului depunerii proiectului să fie pozitiv (inclusiv 0) sau veniturile să fie cel puțin egale cu cheltuielile în cazul persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale și întreprinderilor familiale, din Declarația privind veniturile realizate (formularul 200 însoțit de Anexele la Formular).</p> <p>Nu se va lua în calcul anul înființării în care rezultatul poate fi negativ, situație în care condiția pentru verificarea rezultatului financiar se va considera îndeplinită.</p> <p>În cazul în care solicitanții au depus formularul 221, fiind o activitate impozitată, se considera ca aceasta este generatoare de venit. Nu este cazul să se verifice pierderile.</p> <p>Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului.</p> <p>Studiul de fezabilitate - privind viabilitatea economico-financiară a proiectului.</p> <p>Se verifică indicatorii economico-financiarți din cadrul secțiunii economice să se încadreze în limitele menționate, începând cu anul în care se finalizează investiția și se obține/obțin producție/venituri conform tehnologiilor de producție.</p> <p>Verificarea încadrării în indicatorii economico-financiarți stabiliți se va face în matricea de evaluare a viabilității economice a proiectului</p>

EG 3

Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;

pentru Anexa B (persoane juridice) și Anexa C (persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale).
Matricea de evaluare a viabilității economice a proiectului pentru Anexa B (persoane juridice)
Verificarea indicatorilor economico-financiari constă în verificarea încadrării acestora în limitele menționate în coloana 3 a matricei de mai jos. Limitele impuse se referă la următorii indicatori:
Rata rezultatului din exploatare,
Durata de recuperare a investiției,
Rata rentabilității capitalului investit,
Rata acoperirii prin fluxul de numerar,
Rata îndatorării,
Valoarea actualizată netă (VAN),
Disponibil de numerar curent.
Acei indicatori pentru care nu sunt stabilite limite maxime sau minime de variație au mențiunea "N/A".
Respectarea încadrării indicatorilor în limitele admisibile prin program se face în mod automat în coloana 11 a matricei de verificare prin apariția mesajului "Respectă criteriul" pentru fiecare din indicatorii menționați mai sus.
Proiectul respectă criteriul de viabilitate economică dacă, pentru perioada de proiecție cuprinsă între anul 2-anul 5 (de la finalizarea investiției și darea acesteia în exploatare) – coloanele 6-9 din matrice - toți indicatorii pentru care s-au stabilit limite în coloana 3 se încadrează în limitele admisibile, respectiv dacă pentru toți acești indicatori în coloana 11 apare mesajul "Respectă criteriul".
Dacă indicatorii se încadrează în limitele menționate și rezultatul operațional din bilanț este pozitiv, expertul bifează caseta DA corespunzătoare acestui criteriu de eligibilitate.
Matricea de evaluare a viabilității economice a proiectului pentru Anexa C (persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale)
Verificarea indicatorilor economico-financiari constă în verificarea încadrării acestora în limitele menționate în coloana 3 a matricei de verificare. Limitele impuse se referă la următorii indicatori:
Durata de recuperare a investiției
Rata acoperirii prin fluxul de numerar
Valoarea actualizată netă (VAN)
Disponibil de numerar la sfârșitul perioadei
Acei indicatori pentru care nu sunt stabilite limite maxime sau minime de variație au mențiunea "N/A".
Respectarea încadrării indicatorilor în limitele admisibile prin program se face în mod automat în coloana 11 a matricei de verificare prin apariția mesajului "Respectă criteriul" pentru fiecare din indicatorii menționați mai sus.
Proiectul respectă acest criteriu dacă pentru perioada de proiecție

cuprinsă între anul 2- anul 5 inclusiv (de la finalizarea investiției și darea acestuia în exploatare) – coloanele 6-9 din matrice - toți indicatorii pentru care s-au stabilit limite în coloana 3 se încadrează în limitele admisibile, respectiv dacă pentru toți acești indicatori în coloana 11 apare mesajul “Respectă criteriul”.

La analiza acestui punct se va verifica dacă solicitantul a utilizat date nesustenabile la calculul indicatorilor economico-financiari, de ex.: folosirea unor preturi nejustificate, producții obținute nerealistice etc, informații verificate cu alte date din proiectele evaluate la nivel OJFIR, CRFIR.

Totodată se verifică dacă există neconcordanțe între cheltuielile propuse în SF în raport cu nevoile reale ale investiției.

De exemplu: spații propuse supradimensionate comparativ cu numărul și dimensiunea utilajelor, achiziții nejustificate în fluxul tehnologic al proiectului (utilaje și echipamente nejustificate din punct de vedere al capacităților și sortimentelor propuse prin proiect, panouri fotovoltaice nejustificate în derularea activității propuse prin proiect) etc. Dacă indicatorii conform matricei de viabilitate se încadrează în limitele menționate și rezultatul din situațiile financiare (cpp și declarația 200) este pozitiv, expertul bifează caseta DA corespunzătoare acestei condiții minime. Dacă în urma verificării documentelor se constată respectarea condițiilor impuse, expertul bifează DA. În caz contrar expertul bifează NU, motivează poziția lui la rubrica Observații, iar cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

Documente obligatorii verificate:

Cererea de finanțare secțiunea E.2.1

Studiul de fezabilitate

Situații financiare

Anexa 10.2 - Anexa B

Anexa 10.3 - Anexa C

EG 4	<p>Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare</p>	<p>Metodologie de verificare</p> <p>Experții verifică dacă au fost prezentate documente doveditoare eliberate de Autoritatea competentă de mediu privind funcționarea obiectivelor existente și funcționale conform legislației naționale care vor face obiectul lucrărilor de modernizare prin proiect (doar în cazul modernizărilor);</p> <p>Dacă în urma verificării documentelor se constata respectarea condițiilor impuse, expertul bifează DA. În caz contrar expertul bifează NU, motivează poziția lui la rubrica Observații, iar cererea de finanțare va fi declarata neeligibilă.</p> <p>Documente obligatorii verificate: Cererea de finanțare secțiunea E.2.1 Doc. 17. Documente doveditoare privind funcționarea obiectivelor existente și funcționale conform legislației naționale: DSP, DSVSA, Autorității competente de mediu, etc care vor face obiectul lucrărilor de modernizare prin proiect.</p>
------	--	---

TIPURI DE INVESTIȚII/SERVICII ȘI CHELTUIELI ELIGIBILE

- investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole
- investiții pentru activități meșteșugărești
- investiții legate de furnizarea de servicii
- investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică de tip agro-turistic, proiecte de activități de agrement;
- achiziționarea mijloacelor de transport specializat în scopul dezvoltării activității economice
- investiții pentru introducerea economiei circulare și a bioeconomiei
- investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică prin utilizarea de surse neconvenționale ca și componentă secundară în cadrul proiectului iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;

Informații precise privind investițiile/serviciile finanțate și obligatoriu detalierea cheltuielilor eligibile.

Cheltuieli eligibile generale vor respecta prevederile din: Cap. 4.7.3 Elemente comune suplimentare pentru intervențiile sectoriale pentru intervențiile de dezvoltare rurală sau comune atât pentru intervențiile sectoriale, cât și pentru cele de dezvoltare rurală din PS 2023-2027 – Cheltuieli eligibile generale aferente proiectelor finanțate din FEADR; Hotărârea Guvernului nr. 1570/2022 - Art. 2 punctul f), g), Art.18; Schema de ajutor de minimis - "LEADER -

Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității", care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale; Regulamentul (UE) 2021/2115 - Art. 86 - Eligibilitatea cheltuielilor

CHELTUIELI NEELIGIBILE

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiarul finanțării.

Cheltuielile neeligibile sunt:

- achiziția de drepturi de producție agricolă;
- achiziția de drepturi la plată;
- achiziția de terenuri;

- i. pentru proiectele de tip investiții este neeligibilă achiziția de terenuri construite/ neconstruite;
- d. achiziția de animale, achiziția de plante anuale și plantarea acestora în alte scopuri decât:
- cel al refacerii potențialului agricol sau forestier în urma unor dezastre naturale, a unor fenomene climatice nefavorabile sau a unui eveniment catastrofal;
 - cel al protejării efectivelor de animale de prădătorii mari sau cel al utilizării animalelor în silvicultură în locul utilajelor;
 - cel al creșterii raselor pe cale de dispariție, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 24 din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului, în cadrul angajamentelor menționate la articolul 70; sau menționate la articolul 70; sau
 - cel al conservării soiurilor de plante aflate în pericol de eroziune genetică în temeiul angajamentelor menționate la articolul 70;
 - în scop social pentru multiplicare zootehnică;
- e. rata dobânzii debitoare, cu excepția celei referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru rata dobânzii sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
- f. investițiile în infrastructuri de mare amploare, astfel cum sunt stabilite de statele membre în planurile lor strategice PAC, care nu fac parte din strategiile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității prevăzute la articolul 32 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu excepția investițiilor în banda largă și în măsuri preventive de protecție costieră și împotriva inundațiilor destinate să reducă efectele dezastrelor naturale, ale fenomenelor climatice nefavorabile și ale evenimentelor catastrofale probabile;
- g. investițiile în împădurire care nu sunt coerente cu obiectivele în materie de mediu și de climă conforme cu principiile gestionării durabile a pădurilor, dezvoltate în Orientările paneuropene privind împădurirea și reîmpădurirea.

În cadrul proiectului nu pot fi incluse operațiuni asimilabile intervențiilor excluse de la finanțare prin DR 36 - LEADER, în conformitate cu prevederile fișei tehnice a acestei intervenții.

Conform fișei tehnice a DR 36 - LEADER nu pot fi finanțate următoarele tipuri de operațiuni:

- Intervenții aferente Pilonului I;
- Intervențiile aferente Art. 70 - Angajamente în materie de mediu și de climă și alte angajamente în materie de gestionare, Art. 71 - Constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone, Art. 72 - Dezavantaje specifice anumitor zone, generate de anumite cerințe obligatorii, Art. 74 - Investiții în irigații și Art. 76 - Instrumente de gestionare a riscurilor din R(UE)2021/2115;
- Instalarea tinerilor fermieri;
- Investiții în exploatarea agricolă/pomicole, **cu excepția celor realizate în scop colectiv sau social;**
- Investiții în crearea/ modernizarea infrastructurii de acces agricolă/ forestieră și infrastructurii rutiere de bază din spațiul rural;

În cadrul proiectului nu pot fi incluse cheltuielile neeligibile generale, așa cum sunt acestea prevăzute în Capitolul 4.7 Elemente comune pentru tipurile de intervenții pentru dezvoltarea rurală din PS 2023-2027. Acestea sunt următoarele:

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuielile efectuate înainte de depunerea solicitării de sprijin și înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului, cu excepția:
 - cheltuielilor cu întocmirea și depunerea proiectelor
 - cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun înființare/reconversie plantații pomicole, plantații de struguri de masă, hamei și înființare perdele de protecție, în cadrul intervențiilor a cărei arie de eligibilitate permite aceste culturi, pot fi realizate după depunerea cererii de finanțare;
- cheltuielile cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;

- cheltuielile cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau eligibilă conform prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Atenție! Nu este eligibilă achiziționarea utilajelor agricole în cadrul proiectelor de investiții care vizează activități non-agricole cu scop economic.

CHELTUIELI NEELIGIBILE LOCALE

- cheltuielile cu achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente activității de prestare de servicii agricole;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu construcția sau modernizarea locuinței și a sediilor sociale
- achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- achiziția de imobile construite sau neconstruite
- taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul

CRITERII DE SELECȚIE ALE PROIECTULUI

Atenție ! Pentru verificarea fiecărui criteriu de selecție toate informațiile vor fi introduse în secțiunea E2.2 "Informații și documente necesare verificării criteriilor de selecție - Verificare la nivelul GAL" din cererea de finanțare Criteriile de selecție ale proiectelor

Nr. Crt.	Principii și criterii de selecție	Punctaj maxim
1.	Principiul prioritizării înființării de servicii medicale/medical - veterinare în teritoriul Leader Tövishát	Maxim 20 puncte
CS 1.1	Proiecte care propun înființarea de servicii medicale/ medical veterinare în teritoriul Leader Tövishát	20 puncte

Metodologia de verificare si documente obligatorii:

Se acordă 20 puncte pentru înființarea serviciilor medicale/medical –veterinare în teritoriul Leader Tovishat conform Anexei 13 - Lista codurilor CAEN aferente activităților neagricole eligibile la finanțare în cadrul intervenției DR 36.

Pentru a primi punctaj în cadrul acestui criteriu de selecție, Întreprinderile , Cabinetele Medicale Individuale și Cabinetele Medicale veterinare trebuie să își fi înființat activitatea propusă spre finanțare cu maxim 12 luni înainte de depunerea cererii de finanțare.

Întreprinderile care primesc punctaj în cadrul acestui criteriu de selecție au ca activitate următoarele coduri CAEN: 7500 - Activități veterinare, 8621 - Activități de asistență medicală generală, 8622- Activități de asistență medicală specializată și 8623 - Activități de asistență stomatologică.

Experții vor verifica dacă codul CAEN pentru care se solicită finanțare se regăsește în lista celor 4 coduri CAEN pentru care se primește punctaj în cadrul acestui criteriu de selecție.

Se va verifica în Certificatul de înregistrare fiscală sau Certificatul constatator dacă solicitantul este înregistrat cu codul CAEN al activității care se propune prin proiect.

Experții vor verifica de asemenea în Memoriul justificativ/ Studiul de fezabilitate dacă investițiile pe care și le propun și activitățile pe care le vor desfășura corespund activităților permise pentru acel cod CAEN conform site-ului Oficiului Național al Registrului Comerțului: www.onrc.ro

Pentru Cabinetul Medical Individual sau Cabinetul Medical Veterinar se va verifica în Certificatul de Avizare a Înființării Cabinetului Medical Individual (CMI) eliberat de catre Colegiul Medicilor sau în Certificatul de înregistrare în Registrul unic al cabinetelor medicale veterinare dacă Cabinetul Medical Individual sau Cabinetul Medical Veterinar este înscris în evidențele Colegiului medicilor din România sau în Colegiul Medicilor veterinari din România și dacă certificatul este valabil.

Pentru Cabinetele Medicale Individuale și Cabinetele Medicale veterinare , experții vor verifica de asemenea în Memoriul justificativ/ Studiul de fezabilitate dacă investițiile pe care și le propun și activitățile pe care le vor desfășura corespund activităților permise prin ORDONANTA nr. 124 din 29 august 1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale, respectiv Legea nr.16/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar.

Dacă în urma verificării documentelor se constata îndeplinirea condițiilor descrise mai sus, experții acordă 20 puncte, în caz contrar aceștia acordă 0 puncte.

Documente obligatorii verificate:

- Cerere de finanțare- Secțiunea E 2.2
- Certificat de înregistrare ONRC/ Certificat constatator(dacă este cazul)
- Memoriu justificativ/ Studiu de fezabilitate
- Documente specifice CMI – Certificat de Avizare a Înființării Cabinetului Medical Individual (CMI) eliberat de catre Colegiul Medicilor, document ce atestă înregistrarea în Registrul Unic al cabinetelor medicale
- Documente specifice CMV - Certificat de înregistrare în Registrul unic al cabinetelor medicale veterinare

CS 1.2	Proiecte care propun dezvoltarea de servicii medicale/ medical veterinare în teritoriul Leader Tovishát	15 puncte
--------	---	-----------

Metodologia de verificare și documente obligatorii:

Se acordă 15 puncte pentru dezvoltarea serviciilor medicale/medical –veterinare în teritoriul Leader Tovishat conform Anexei 13 - Lista codurilor CAEN aferente activităților neagricole eligibile la finanțare în cadrul intervenției DR 36. Codurile CAEN care primesc punctaj în cadrul acestui criteriu de selecție sunt următoarele: 7500 - Activități veterinare, 8621 - Activități de asistență medicală generală, 8622- Activități de asistență medicală specializată și 8623 - Activități de asistență stomatologică

Experții vor verifica dacă codul CAEN pentru care se solicită finanțare se regăsește în lista celor 4 coduri CAEN pentru care se primește punctaj în cadrul acestui criteriu de selecție.

Se va verifica în Certificatul de înregistrare fiscală sau Certificatul constatator dacă solicitantul este înregistrat cu codul CAEN al activității care se propune prin proiect.

Experții vor verifica de asemenea în Memoriul justificativ/ Studiul de fezabilitate dacă investițiile pe care și le propun și activitățile pe care le vor desfășura corespund activităților permise pentru acel cod CAEN conform site-ului Oficiului Național al Registrului Comerțului: www.onrc.ro

Pentru Cabinetul Medical Individual sau Cabinetul Medical Veterinar se va verifica în Certificatul de Avizare a Înființării Cabinetului Medical Individual (CMI) eliberat de către Colegiul Medicilor sau în Certificatul de înregistrare în Registrul unic al cabinetelor medicale veterinare dacă Cabinetul Medical Individual sau Cabinetul Medical Veterinar este înscris în evidențele Colegiului medicilor din România sau în Colegiul Medicilor veterinari din România și dacă certificatul este valabil.

Pentru Cabinetele Medicale Individuale și Cabinetele Medicale veterinare , experții vor verifica de asemenea în Memoriul justificativ/ Studiul de fezabilitate dacă investițiile pe care și le propun și activitățile pe care le vor desfășura corespund activităților permise prin ORDONANTA nr. 124 din 29 august 1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale, respectiv Legea nr.16/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar.

Pentru solicitanții care își propun dezvoltarea serviciilor medicale/ medical-veterinare se verifică ca actele doveditoare privind funcționarea legală a activității să fie valabile la data depunerii cererii de finanțare.

Dacă în urma verificării documentelor se constata îndeplinirea condițiilor descrise mai sus, experții acordă 15 puncte, în caz contrar aceștia acordă 0 puncte.

Documente obligatorii verificate:

- Cerere de finanțare- Secțiunea E 2.2
- Certificat de înregistrare ONRC/ Certificat constatator(dacă este cazul)
- Memoriu justificativ/ Studiu de fezabilitate
- Acte doveditoare pentru funcționarea legală a activității:
- Documente specifice CMI – Certificat de Avizare a Înființării Cabinetului Medical Individual (CMI) eliberat de către Colegiul Medicilor, document ce atestă înregistrarea în Registrul Unic al cabinetelor medicale și Certificatul de înregistrare fiscală, aviz DSP, certificare personal medical, aviz de funcționare.
- Documente specifice CMV - Certificat de înregistrare în Registrul unic al cabinetelor medicale veterinare, cu sau fără personalitate juridică și Certificatul de înregistrare fiscală în care se scrie obligatoriu codul de identificare fiscală, autorizație DSVSA, aviz Colegiul Medicilor Veterinari.
- Documente doveditoare privind funcționarea obiectivelor existente și functionale conform legislației naționale: DSP, DSVSA, Autorității competente de mediu, etc (autorizațiile de funcționare/ Notificare de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/avizează conform legislației în vigoare, etc), care vor face obiectul lucrărilor de modernizare prin proiect.

2.	Principiul stimulării activităților productive în teritoriul Leader Tövishát	Maxim 10 puncte
----	--	--------------------

CS 2.1	Proiecte care propun stimularea activităților productive în teritoriul Leader Tövishát	10 puncte
<p>Metodologia de verificare si documente obligatorii:</p> <p>Se acordă 10 puncte pentru proiectele care propun înființarea/dezvoltarea activităților de producție(coduri CAEN de producție) în teritoriul Leader Tovishat conform Anexei 13 - Lista codurilor CAEN aferente activităților neagricole eligibile la finanțare în cadrul intervenției DR 36.</p> <p>Experții vor verifica dacă codul CAEN pentru care se solicită finanțare se regăsește în Anexa 13 - Lista codurilor CAEN aferente activităților neagricole eligibile la finanțare în cadrul intervenției DR 36.</p> <p>Se va verifica în Certificatul de înregistrare fiscală sau Certificatul constatator dacă solicitantul este înregistrat cu codul CAEN al activității care se propune prin proiect.</p> <p>Experții vor verifica de asemenea în Memoriul justificativ/ Studiul de fezabilitate dacă investițiile pe care și le propun și activitățile pe care le vor desfășura corespund activităților permise pentru acel cod CAEN conform site-ului Oficiului Național al Registrului Comerțului: www.onrc.ro</p> <p>Dacă în urma verificării documentelor se constata îndeplinirea condițiilor descrise mai sus, experții acordă 10 puncte, în caz contrar aceștia acordă 0 puncte.</p> <p>Documente obligatorii verificate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cerere de finanțare- Secțiunea E 2.2 - Certificat de înregistrare ONRC/ Certificat constatator(dacă este cazul) - Memoriu justificativ/ Studiu de fezabilitate 		
3.	Principiul stimulării creării unui numar cat mai mare de locuri de muncă	Maxim 30 puncte
CS 3.1	Proiectul își propune crearea unui loc de muncă cu normă întreagă și menținerea acestuia pe toată perioada de monitorizare a proiectului.	15 puncte
<p>Metodologia de verificare si documente obligatorii:</p> <p>Se acordă 15 puncte pentru solicitantul care prevede angajarea unei (1) persoane cu normă întreagă si păstrarea acesteia cel puțin până la finalizarea perioadei de monitorizare a proiectului.</p> <p>Experții verifică dacă solicitantul, prin reprezentantul legal, a semnat Declarația F și s-a angajat că îndeplinește condițiile de eligibilitate din apelul de selecție publicat de GAL și se angajează să le respecte pe perioada de valabilitate a contractului de finanțare și monitorizare a proiectului, inclusiv criteriile de selecție pentru care a fost punctat.</p> <p>Experții verifică ca Declarația solicitantului privind crearea de locuri de muncă să fie corect completată și asumată de solicitant prin semnătură.</p> <p>Experții verifică în Memoriul justificativ/ Studiul de Fezabilitate dacă solicitantul a specificat numărul de locuri care vor fi create ca urmare a realizării investiției, norma orară și calificarea personalului care va fi angajat.</p> <p>Dacă în urma verificării documentelor se constata îndeplinirea condițiilor descrise mai sus, experții acordă 15 puncte, în caz contrar aceștia acordă 0 puncte.</p> <p>Documente obligatorii verificate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cerere de finanțare- Secțiunea F - Declarația pe propria răspundere a solicitantului - Declarația solicitantului privind crearea de locuri de muncă - Memoriu justificativ/ Studiu de fezabilitate 		
CS 3.2	Proiectul își propune crearea a minim 2 locuri de muncă cu normă întreagă și menținerea acestuia pe toată perioada de monitorizare a proiectului.	30 puncte

Metodologia de verificare si documente obligatorii:

Se acordă 30 puncte pentru solicitantul care prevede angajarea a cel puțin două (2) persoane cu normă întreagă și păstrarea acestora cel puțin până la finalizarea perioadei de monitorizare a proiectului.

Experții verifică dacă solicitantul, prin reprezentantul legal, a semnat Declarația F și s-a angajat că îndeplinește condițiile de eligibilitate din apelul de selecție publicat de GAL și se angajează să le respecte pe perioada de valabilitate a contractului de finanțare și monitorizare a proiectului, inclusiv criteriile de selecție pentru care a fost punctat.

Experții verifică dacă Anexa - Declarația solicitantului privind crearea de locuri de muncă a fost corect completată și asumată de solicitant prin semnătură.

Experții verifică în Memoriul justificativ/ Studiul de Fezabilitate dacă solicitantul a specificat numărul de locuri de muncă care vor fi create ca urmare a realizării investiției, norma de lucru și calificarea personalului care va fi angajat.

Dacă în urma verificării documentelor se constată îndeplinirea condițiilor descrise mai sus, experții acordă 30 puncte, în caz contrar aceștia acordă 0 puncte.

Documente obligatorii verificate:

- Cerere de finanțare- Secțiunea F - Declarația pe propria răspundere a solicitantului
- Anexa - Declarația solicitantului privind crearea de locuri de muncă
- Memoriu justificativ/ Studiu de fezabilitate

4.	Principiul stimulării economiei circulare și bioeconomiei	Maxim 10 puncte
CS 4.1	Proiecte care propun soluții privind stimularea economiei circulare și bioeconomiei	10 puncte

Metodologia de verificare si documente obligatorii:

Se acordă 10 puncte pentru proiectele care propun ca investiție principală/secundară soluții privind stimularea economiei circulare și bioeconomiei.

Experții verifică dacă solicitantul, prin reprezentantul legal, a semnat Declarația F și s-a angajat că îndeplinește condițiile de eligibilitate din apelul de selecție publicat de GAL și se angajează să le respecte pe perioada de valabilitate a contractului de finanțare și monitorizare a proiectului, inclusiv criteriile de selecție pentru care a fost punctat.

Experții verifică în Cererea de finanțare/Memoriul justificativ/ Studiul de Fezabilitate dacă solicitantul a propus soluții care contribuie la

stimularea economiei circulare și/sau bioeconomiei prin valorificarea eficientă a resurselor, reducerea deșeurilor, re folosirea materiilor prime secundare sau introducerea unor tehnologii sustenabile.

Se verifică dacă în Cererea de finanțare/Memoriul justificativ/ Studiul de Fezabilitate se descriu în mod clar investițiile principale /secundare care integrează tehnologii sau echipamente orientate spre :

- reutilizarea sau reciclarea materiilor prime, ambalajelor, subproduselor;
- reducerea consumului de resurse neregenerabile;
- utilizarea materiilor prime regenerabile (biomasă, deșeuri organice, etc.);
- reducerea emisiilor sau impactului ecologic;
- eficiență energetică, reducerea poluării;
- economie circulară.

Experții verifică dacă în Cererea de finanțare aceste investiții principale /secundare au fost incluse în cadrul bugetului indicativ, devizului general și a fost prezentat devizul pe obiect aferent investiției secundare. De asemenea, se verifică dacă informațiile prezentate în cererea de finanțare sunt în conformitate cu devizul general și devizele pe obiect precizate în Studiul de fezabilitate/Memoriu justificativ.(dacă este cazul)

Valoarea investiției principale /secundare în astfel de soluții pentru stimularea economiei circulare sau a bioeconomiei trebuie să fie de minim 3% din valoarea totală eligibilă a proiectului pentru a primi punctaj la acest criteriu de selecție. Dacă investiția principală /secundară propusă în cadrul acestui criteriu de selecție îndeplinește condițiile de acordare a punctajului și pentru principiul 5 - Principiul stimulării proiectelor care introduc inovația la nivel local, solicitantul va fi punctat în cadrul ambelor principii de selecție. În cazul proiectelor care propun o investiție principală/secundară comună care primește punctaj în cadrul criteriilor de selecție 4.1 și 5.1, valoarea investiției comune trebuie să fie de minim 3% Dacă în urma verificării documentelor se constată îndeplinirea condițiilor descrise mai sus, experții acordă 10 puncte, în caz contrar aceștia acordă 0 puncte.

Documente obligatorii verificate:

- Cerere de finanțare - Buget indicativ, Deviz general, Devize pe obiect, Secțiunea F - Declarația pe propria răspundere a solicitantului
- Cerere de finanțare/Memoriu justificativ/ Studiu de fezabilitate

5.	Principiul stimulării proiectelor care introduc inovația la nivel local	Maxim 10 puncte
CS 5.1	Proiecte care propun soluții privind inovația la nivel local	10 puncte

Metodologia de verificare și documente obligatorii:

Se acordă 10 puncte pentru proiectele care propun ca investiție principală/secundară soluții privind inovația la nivel local. Uniunea Europeană definește inovarea la nivel local ca fiind procesul prin care comunitățile, administrațiile publice, întreprinderile și organizațiile locale dezvoltă și implementează soluții noi pentru a îmbunătăți viața cetățenilor, sustenabilitatea și competitivitatea economică.

Experții verifică dacă solicitantul, prin reprezentantul legal, a semnat Declarația F și s-a angajat că îndeplinește condițiile de eligibilitate din apelul de selecție publicat de GAL și se angajează să le respecte pe perioada de valabilitate a contractului de finanțare și monitorizare a proiectului, inclusiv criteriile de selecție pentru care a fost punctat.

Experții verifică în Cererea de finanțare/Memoriul justificativ/ Studiul de Fezabilitate dacă solicitantul a propus soluții care contribuie la stimularea inovației la nivel local prin dezvoltarea și implementarea de soluții noi pentru a îmbunătăți viața cetățenilor, sustenabilitatea și competitivitatea economică.

Se verifică dacă în Cererea de finanțare/Memoriul justificativ/ Studiul de Fezabilitate se descriu în mod clar investițiile principale/secundare care integrează tehnologii sau echipamente orientate spre :

- adoptarea de tehnologii avansate în fluxul tehnologic al companiei
- digitalizarea și automatizarea proceselor în cadrul companiei

Experții verifică dacă în Cererea de finanțare aceste investiții principale/secundare au fost incluse în cadrul bugetului indicativ, devizului general și a fost prezentat devizul pe obiect aferent investiției secundare. De asemenea, se verifică dacă informațiile prezentate în cererea de finanțare sunt în conformitate cu devizul general și devizele pe obiect precizate în Studiul de fezabilitate/Memoriu justificativ.

Valoarea investiției principale/secundare în astfel de soluții pentru stimularea inovării la nivel local trebuie să fie de minim 3% din valoarea totală eligibilă a proiectului pentru a primi punctaj la acest criteriu de selecție. Dacă investiția principală/secundară propusă în cadrul acestui criteriu de selecție îndeplinește condițiile de acordare a punctajului și pentru principiul 4 - Principiul stimulării economiei circulare și bioeconomiei, solicitantul va fi punctat în cadrul ambelor principii de selecție. În cazul proiectelor care propun o investiție principală/secundară comună care primește punctaj în cadrul criteriilor de selecție 4.1 și 5.1, valoarea investiției comune trebuie să fie de minim 3%

Dacă în urma verificării documentelor se constată îndeplinirea condițiilor descrise mai sus, experții acordă 10 puncte, în caz contrar aceștia acordă 0 puncte.

Documente obligatorii verificate:

- Cererea de finanțare - Buget indicativ, Deviz general, Devize pe obiect, Secțiunea F - Declarația pe propria răspundere a solicitantului
- Cererea de finanțare/Memoriu justificativ/ Studiu de fezabilitate

6.	Principiul stimulării solicitanților care nu au mai beneficiat de finanțări nerambursabile	Maxim 20 puncte
CS 6.1	Stimularea solicitanților care nu au mai beneficiat de finanțări nerambursabile	20 puncte

Metodologia de verificare si documente obligatorii:

Se acordă 20 puncte solicitanților care nu au mai beneficiat de finanțări nerambursabile similare în perioada de programare 2014-2020 prin proiecte de finanțate din FEADR, FSE+, fonduri guvernamentale sau alte programe de finanțare. Experții verifică dacă solicitantul a completat secțiune C.1 FINANȚĂRI NERAMBURSABILE SOLICITATE ȘI/SAU OBȚINUTE din Cererea de finanțare și dacă acesta a mai beneficiat de finanțări nerambursabile similare în perioada de programare 2014- 2020.

Experții verifică dacă solicitantul, prin reprezentantul legal, a semnat Declarația F - Declarația pe proprie răspundere a solicitantului.

Experții verifică dacă Declarația solicitantului privind finanțările nerambursabile accesate a fost corect completată și asumată de solicitant prin semnătură.

Dacă în urma verificării documentelor se constata îndeplinirea condițiilor descrise mai sus, experții acordă 20 puncte, în caz contrar aceștia acordă 0 puncte.

Documente obligatorii verificate:

- Cerere de finanțare- C.1 Finanțări nerambursabile solicitate și/sau obținute, Secțiunea E 2.2, Secțiunea F - Declarația pe propria răspundere a solicitantului
- Declarația solicitantului privind finanțările nerambursabile accesate

CRITERIILE DE DEPARTAJARE

Atenție! Pentru verificarea fiecărui criteriu de departajare, toate informațiile vor fi introduse în secțiunea E2.3 "Informații și documente necesare verificării criteriilor de departajare. Verificare la nivelul GAL" din cererea de finanțare.

Nr. crt.	Denumire	Metodologia de verificare si documente obligatorii
CD 1	Ponderea investiției secundare în soluții privind stimularea economiei circulare și bioeconomiei și/sau inovație la nivel local din valoarea totală eligibilă a proiectului	În cazul proiectelor care au același punctaj de selecție departajarea acestora se va face în funcție de procentul alocat pentru investiții secundare în soluții privind stimularea economiei circulare și bioeconomiei și/sau inovație la nivel local. Astfel va avea prioritate proiectul care își propune alocarea unui procent mai mare pentru investiții secundare din valoarea totală eligibilă a proiectului. Dacă solicitantul își propune investiții secundare diferite pentru ambele principii de selecție 4, respectiv 5 procentele se vor cumula. Se verifică: Cererea de finanțare: Buget indicativ, Deviz general, Devize pe obiect, Secțiunea E 2.3
CD 2	Valoarea cofinanțării private a solicitantului în cadrul proiectului	În cazul proiectelor care au același punctaj de selecție și au aceeași pondere a investiției secundare pentru criteriul de departajare 1, departajarea acestora se va face în funcție de valoarea cofinanțării private. Astfel va avea prioritate solicitantul care are alocarea cofinanțării private mai mare. Verificarea se va face în cadrul Cererii de finanțare, Secțiunea C.2.3 Buget totalizator - Plan Financiar - Cofinanțare privată. Documente obligatorii verificate: - Cererea de finanțare - Plan financiar

MODALITATEA DE SOLICITARE A INFORMAȚIILOR SUPLIMENTARE ȘI TERMENELE DE RĂSPUNS

În procesul de evaluare GAL poate cere solicitantului clarificări privind aspecte ce țin de evaluarea proiectului prin încărcarea în contul solicitantului a unui document PDF cu semnătură electronică a GAL.

Solicitantul va elabora răspunsul și va încărca în cont răspunsul la solicitarea de clarificări. În cadrul verificării atâta condițiilor de eligibilitate, cât și a criteriilor de selecție, experții verificali pot constata necorelări/neclarități pentru care pot solicita on-line informații suplimentare. Solicitantul va elabora răspunsul pe care-l va încărca în cont, fără ca acesta să înlocuiască documentele obligatorii depuse odată cu cererea de finanțare

Termenul de răspuns al solicitantului este 5 de zile calendaristice de la data primirii notificării. În situații excepționale, se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial.

VALOAREA MAXIMĂ A FONDURILOR NERAMBURSABILE

Tipul sprijinului	Observații
Rambursarea costurilor eligibile efectiv suportate de către beneficiar	Beneficiarii pot solicita plata unui avans în conformitate cu prevederile naționale privind acordarea acestuia.
Intensitatea sprijinului	<p>Intensitatea sprijinului este de 65 %.</p> <p>Prin excepție, rata de sprijin maxim poate fi majorată până la maximum 80% pentru următoarele tipuri de investiții:</p> <p>i) Investiții în activități generatoare de avantaj economic care vizează protecția mediului prin propunerea unor surse alternative de energie electrică din surse regenerabile (solară, eoliană, pompe de caldură, etc.) care să deservească activitatea economică existentă. Aceste proiecte pot beneficia de rată de sprijin de până la 80% în următoarele condiții: solicitantul desfășoară o activitate comercială (producție/ servicii); capacitatea lunară de producție energie regenerabilă propusă nu depășește consumul lunar maxim al solicitantului din ultimele 12 luni; toate investițiile propuse prin proiect sunt legate numai de producerea de energie regenerabilă; soluția propusă este de tip off-grid/hibrid</p> <p>Atenție! Solicitantul nu poate deveni prosumator</p> <p>ii) Investiții în activități generatoare de avantaj economic care vizează protecția mediului prin propunerea de măsuri pentru colectare selectivă a deșeurilor rezultate din activitatea economică existentă. Aceste proiecte pot beneficia de rata de sprijin de până la 80% în următoarele condiții: solicitantul desfășoară o activitate comercială (producție/ servicii); toate investițiile propuse prin proiect sunt legate de colectarea selectivă a deșeurilor rezultate din procesele de lucru; deșeurile colectate selectiv sunt predate unor centre de colectare/ unor operatori care le valorifică.</p> <p>Atenție! Pentru proiectele aferente categoriilor i) și ii) nu se verifică viabilitatea economică</p> <p>iii) Investiții în activități noi generatoare de avantaj economic cu impact pozitiv asupra mediului – activitățile propuse spre finanțare se regăsesc marcate ca fiind „activități care au ca scop acțiuni de protecția mediului;” în Anexa 13- Lista codurilor CAEN aferente activităților neagricole eligibile la finanțare în cadrul intervenției DR 36.</p>
Alte informații relevante legate de acordarea sprijinului	
	Beneficiarii pot solicita plata unui avans în conformitate cu prevederile naționale privind acordarea acestuia.
Valoarea sprijinului/proiect (euro)	

Valoarea minimă a sprijinului/proiect va fi de 10.000 euro iar valoarea maximă va fi de 35.276 euro. Valoarea maximă a sprijinului va fi adaptată la sumele ramase disponibile pe intervenție.

*Valoarea maximă este mai mică decât cea prevăzută în fișa intervenției 4 Investiții non-agricole conform Manualului de Procedură Operațională pentru verificare și monitorizare implementare SDL 2023-2027, pagina 27, GAL poate stabili un plafon mai mic decât valoarea maximă pe proiect prevăzută în fișa intervenției, cu aprobare Consiliului Director al GAL Tovishat.

Intervenția face obiectul evaluării specifice a ajutorului de minimis

Da

INFORMAȚII PRIVIND INDICATORII DE MONITORIZARE

Valoare indicator	Codificare indicator	Modalitatea de completare
5	R.39 - Numărul întreprinderilor rurale, inclusiv al întreprinderilor din domeniul bioeconomiei, dezvoltate cu sprijinul PAC	Se va completa în Cererea de finanțare, Anexa INDICATORI DE REZULTAT ȘI DE REALIZARE, astfel : completare automată valoare "1" pentru toate proiectele care au ca și codificare principală L806.

INFORMAȚII PRIVIND COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Pentru a depune Cereri de Finanțare online, solicitanții care nu au cont pe site-ul www.afir.ro vor trebui să își creeze cont de utilizator în cadrul acestui portal.

Utilizatorii care au deja cont creat îl pot utiliza pentru încărcarea Cererilor de Finanțare în format electronic.

Pașii care trebuie parcurși de solicitant pentru încărcarea Cererilor de Finanțare în aplicația specifică DR 36, sunt următorii:

- din pagina www.afir.ro accesează pagina aferentă sesiunii DR 36
- își creează cont în aplicație sau se loghează cu contul existent
- descarcă cererea de finanțare și anexele acesteia
- completează Cererea de finanțare și anexele acesteia
- încarcă proiectul (Cererea de finanțare și alte documente completate și elaborate conform cerințelor aplicabile)

Cererea de finanțare utilizată de solicitanți va fi cea/ cele disponibilă/ disponibile în pachetul aferent apelului lansat (format PDF editabil).

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard de către solicitant (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) va conduce la declararea proiectului ca nefiind încadrat corect și respingerea Dosarului Cererii de Finanțare. Cererea de Finanțare trebuie redactată electronic, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate olograf.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia. În acest sens, se vor furniza toate informațiile necesare și relevante pentru tipul de intervenție, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Locală. Există în cererea de finanțare câmpuri obligatoriu de completat și

validării. Completarea incorectă a Cererii de Finanțare duce la imposibilitatea validării, semnării, încărcării și depunerii acestora.

Solicitanții, la completarea Cererii de finanțare, la „Alte documente justificative (după caz)” din secțiunea Lista documentelor anexate proiectelor aferente intervenției DR 36 LEADER pot depune și alte documente decât cele care sunt menționate în listă, care să demonstreze aspecte legate de eligibilitatea generală a proiectului, așa cum sunt acestea detaliate în Ghidul de implementare și/ sau Manualul de procedură pentru implementarea DR36, pentru fiecare tip de proiect.

Modelele cadru conțin secțiunile/ datele/ informațiile necesare evaluării de către AFIR a criteriilor de eligibilitate generală, la care GAL-urile vor adăuga criteriile de selecție, criteriile de eligibilitate locale și condițiile aferente pentru verificarea acestora în secțiunile destinate informațiilor necesare verificării criteriilor de eligibilitate locale și criteriilor de selecție.

Formatele standard pentru cererile de finanțare includ informațiile necesare pentru verificarea criteriilor generale de eligibilitate. Pentru criteriile de selecție și criteriile de eligibilitate locale GAL –urile au obligația detalierii acestor criterii și a documentelor necesare verificării acestora în Ghidurile intervențiilor lansate. Solicitantul va completa informațiile solicitate în secțiunile obligatorii, în funcție de informațiile necesare pentru îndeplinirea criteriilor.

Formularul Cerere de Finanțare se va redacta electronic, în limba română și trebuie însoțit de anexele prevăzute în fiecare tip de cerere. Anexele Cererii de finanțare fac parte integrantă din aceasta. Documentele obligatorii de anexat la momentul depunerii cererii de finanțare vor fi cele precizate în fiecare formular de cerere de finanțare.

Compartimentul tehnic al GAL-urilor asigură suportul necesar solicitanților pentru completarea modelelor cererilor de finanțare, privind aspectele de conformitate pe care aceștia trebuie să le îndeplinească.

Responsabilitatea completării cererii de finanțare în conformitate cu Ghidul de implementare aparține solicitantului.

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016, privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), toate cererile de finanțare depuse la AFIR vor include declarația privind prelucrarea datelor cu caracter personal asumată de către reprezentantul legal al solicitantului.

Datele cu caracter personal din cererea de finanțare/ ajutor/ angajamente/ contracte/ decizii/ alte documente referitoare la finanțare din FEADR sunt colectate, prelucrate și stocate/arhivate sau publicate de către AFIR și/sau Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Direcția Generală Dezvoltare Rurală - Autoritate de Management pentru PS în scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute la art. 151 din Regulamentul (UE) 2021/2.115, sau prelucrate de alți destinatari pentru îndeplinirea obligațiilor legale ale acestora, cu respectarea prevederilor:

- Regulamentului (UE) 2016/ 679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95 /46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
- Legii nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/ 679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
- Legii nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare (de transpunere a Directivei 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 201 din 31 iulie 2002).

Solicitanții trebuie să dețină semnătură electronică calificată care în sensul Regulamentului (UE) nr. 910/2014 se bazează pe un certificat calificat emis de un furnizor de servicii care se află în lista oficială a Uniunii Europene și care se regăsește la <https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/home>.

În cadrul cererii de finanțare semnătura electronică trebuie creată EXCLUSIV cu ajutorul unei aplicații care permite

semnarea fișierelor de tip pdf inteligent care conțin câmp dedicat pentru semnătură, precum Adobe Reader, având dispozitivul criptografic (token-ul) conectat la calculatorul/ laptopul semnatarului, sau utilizând un token virtual dacă furnizorul dumneavoastră v-a livrat unul.

ATENȚIE! Aplicațiile/ serviciile de semnare la distanță care presupun încărcarea unui document în cadrul unei pagini web iar apoi descărcarea acestuia în forma semnată disponibile pe piață NU permit semnarea documentelor de tip pdf inteligent care conțin câmp de semnătură, precum Cererile de Finanțare puse la dispoziție de AFIR.

Cererea de Finanțare și documentele anexe aferente acesteia, întocmite de solicitant în nume propriu, se vor semna electronic cu o semnătură bazată pe certificat digital calificat. Documentele trebuie să fie semnate de solicitant prin reprezentantul legal, calitatea de reprezentare fiind stabilită potrivit actului normativ privind organizarea și funcționarea entităților/ persoanei juridice respective și conform statutului/ actului constitutiv al persoanei juridice respective).

În mod excepțional, de imposibilitate a reprezentantului legal de a semna documentele, din motive independente de voința sa, acestea pot fi semnate de un împuternicit, desemnat prin procură notarială.

În cazul documentelor word emise de solicitant, acestea se pot exporta direct în PDF și semna electronic, fără listare, iar în cazul documentelor emise de alte instituții/ entități acestea se vor scana.

Depunerea proiectelor de către solicitanți în urma lansării apelurilor de selecție se realizează on-line, în format electronic, în cadrul sistemului informatic de gestiune a cererilor de finanțare al AFIR.

TIPURILE DE DOCUMENTE, AVIZE, AUTORIZAȚII SAU STUDII, DUPĂ CAZ, PE CARE SOLICITANȚII SAU BENEFICIARII TREBUIE SĂ LE PREZINTE LA DEPUNERE, CONTRACTARE ȘI PLATĂ

LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE PROIECTELOR AFERENTE INTERVENȚIEI DR 36 LEADER, pentru proiecte de investiții cu obiective care se încadrează în prevederile art.73 -Investiții pentru verificarea criteriilor generale de eligibilitate și contractarea proiectului

Documente specifice etapei: DEPUNERE

1. Documentație tehnică proiect

1.a) Studiul de Fezabilitate Conform HG. 907/ 2016 pentru obiectivele/ proiectele noi și mixte de investiții - doar pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.1 - proiecte cu construcții-montaj (pot include dotări și echipamente fără montaj) care necesită Autorizație de construcție

1.b) Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții (DALI) Conform HG. 907/ 2016 pentru modernizări/ intervenții la construcții existente - doar pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.1 - proiecte cu construcții-montaj (pot include dotări și echipamente fără montaj) care necesită Autorizație de construcție

1.c) Memoriu justificativ - doar pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.2 - proiecte cu construcții-montaj care nu necesită Autorizație de construcție (pot include și dotări și echipamente fără montaj)

1.d) Anexa C – pentru solicitanții cu statut juridic PFA, I.I. sau I.F (numai pentru investițiile de tip economic competitiv – vezi punctul 9.1)

1.e) Anexa B – pentru celelalte categorii de statut juridic (numai pentru investițiile de tip economic competitiv – vezi punctul 9.1)

1.f) Certificat de urbanism (pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.1) sau

1.g) Autorizația de construire (dacă solicitantul a obținut autorizația de construire)

1.h) Negația din partea autorității competente (Consiliul județean/ Consiliul local) cu privire la faptul că pentru proiectul depus nu se emite autorizație de construcție (pentru proiectele care se încadrează în categoria 9.4.2)

1.i) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente

1.j) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor

1.k) Oferte conforme - documente obligatorii care trebuie avute în vedere la stabilirea rezonabilității prețurilor.* *

Ofertele trebuie să conțină detalierea unor specificații tehnice minimale, respectiv: Să conțină prețul de achiziție, defalcat pe categorii de bunuri/servicii. Ofertele conforme reprezintă oferte comparabile, care răspund cerințelor din punct de vedere al performanțelor și parametrilor din cererea de oferte, al obiectului acestora și din punct de vedere financiar și sunt transmise de către operatori economici reali și care îndeplinesc condițiile de calificare, verificabile de către experții evaluator

1.) Hotărârea Adunării Generale pentru implementarea proiectului specific fiecărei categorii de solicitanți cu referire la însușirea / aprobarea de către ONG, Unitate de cult, Persoană fizică autorizată / Societate Comercială a următoarelor (condiții obligatorii):

- necesitatea și oportunitatea investiției;
- lucrările sunt prevăzute în bugetul solicitantului pentru perioada de realizare a investiției;
- angajamentul de a suporta cheltuielile de întreținere și / sau reparare a investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți;
- caracteristici tehnice investiției / investițiilor propuse (lungimi, arii, volume, capacități etc.);
- nominalizarea reprezentantului legal al solicitantului pentru relația cu AFIR în derularea proiectului
- angajamentul că proiectul nu va fi generator de venit

2.1 Pentru proiecte cu construcții-montaj (pot include dotări și echipamente fără montaj) care necesită Autorizație de construcție (a fost bifat punctul 9.4.1), după caz:

- a) Dreptul de proprietate privată
- b) Dreptul de concesiune
- c) Dreptul de suprafață;

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum: - Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc; - Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeala judiciară sau tranzacția; - Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-judicata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc. - Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare. Contract de concesiune care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru clădiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea. În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice: - suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces; - situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze. Contract de suprafață care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

2.2 Pentru proiecte cu construcții și echipamente cu montaj care nu necesită Autorizație de construcție (pot include și dotări și echipamente fără montaj) (a fost bifat punctul 9.4.2) și Pentru proiecte de dotări și/sau cu echipamente fără montaj (a fost bifat punctul 9.4.3) se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare care să certifice, după caz:

- a) dreptul de proprietate privată,
- b) dreptul de concesiune,
- c) dreptul de suprafață,
- d) dreptul de uzufruct;
- e) dreptul de folosință cu titlu gratuit;
- f) împrumutul de folosință (comodat)
- g) dreptul de închiriere/locațiune De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/ închiriere,

contract de comodat.

2.3 În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (ipotecat pentru un credit) se va depune acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului.

2.4 În cazul solicitanților Persoane Fizice Autorizate, Intreprinderi Individuale sau Intreprinderi Familiale, care dețin în proprietate terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice împreună cu soțul/soția, se vor depune atât documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, cât și declarația soțului/soției prin care își dă acordul referitor la realizarea și implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR. Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică.

3. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect.

4. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului -în cazul entităților înregistrate în ONRC nu este necesară depunerea Certificatului constatator, acesta putând fi verificat de AFIR în baza de date ONRC

4.1 Documente specifice CMI – Certificat de Avizare a Înființării Cabinetului Medical Individual (CMI) eliberat de către Colegiul Medicilor, document ce atestă înregistrarea în Registrul Unic al cabinetelor medicale și Certificatul de înregistrare fiscală.

4.2 Documente specifice CMV - Certificat de înregistrare în Registrul unic al cabinetelor medicale veterinare, cu sau fără personalitate juridică și Certificatul de înregistrare fiscală în care se scrie obligatoriu codul de identificare fiscală.

5. Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii (Anexa la Ghidul solicitantului) - dacă este cazul.

6. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de minimis (Anexa la Ghidul solicitantului) - numai pentru intervențiile care fac obiectul schemei de minimis.

7. Certificat de urbanism pentru proiecte cu construcții-montaj (care pot include dotări și echipamente fără montaj) și care necesită Autorizație de construcție sau Autorizație de construire (dacă solicitantul a obținut Autorizația de construire)

Dacă este cazul, va fi însoțit de actul de transfer a dreptului și obligațiilor ce decurg din Certificatul de urbanism și o copie a adresei de înștiințare; aflate în termenul de valabilitate la data depunerii cererii de finanțare.

8. Aviz specific privind amplasamentul și funcționarea obiectivului eliberat de DATMEAT pentru construcția/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 din localitățile încadrate în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008, emis în conformitate cu HG 31/ 1996 pentru aprobarea Metodologiei de avizare a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcții din domeniul turismului (dacă este cazul).

9. Certificat de clasificare eliberat de DATMEAT pentru structura de primire turistică cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 din localitățile încadrate în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 (în cazul modernizării/extinderii), cu modificările și completările ulterioare.

10. Documente doveditoare privind funcționarea obiectivelor existente și funcționale conform legislației naționale: DSP, DSVSA, Autorității competente de mediu, etc (autorizațiile de funcționare/ Notificare de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/ avizează conform legislației în vigoare, etc), care vor face obiectul lucrărilor de modernizare prin proiect.

11. Raport asupra utilizării programelor de finanțare nerambursabilă întocmit de solicitant (va cuprinde obiective, tip de investiție, lista cheltuielilor eligibile, costurile și stadiul proiectului, perioada derulării contractului), pentru solicitanții care au mai beneficiat de finanțare nerambursabilă începând cu anul 2002, pentru aceleași tipuri de investiții.

Documente specifice etapei: CONTRACTARE

1.d) Proiectul tehnic (PT)* *beneficiarii privați depun PT-ul la contractare;

2. Informații situație financiară beneficiari privați și informații datorii la bugetul local/consolidat beneficiari publici și privați

2.1 Certificat care să ateste lipsa datoriilor restante la bugetul local emise de primăriile pe raza cărora solicitanții au sediul social și punctul de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor)

2.2 Graficul de eșalonare a datoriilor la bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale).

3. Documente care dovedesc capacitatea și sursa de co-finanțare a investiției emise de o instituție financiară în original (extras de cont și/ sau contract de credit) - dacă este cazul.

4. Adresă emisă de instituția financiară (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii/trezoreriei și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii/trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR)

Documentele, avizele, autorizațiile sau studiile , după caz, pe care beneficiarii trebuie să le prezinte la plată sunt conform formularelor specifice de plată AFIR.

CONDIȚII PENTRU DEPURAREA CERERILOR DE PLATĂ A AVANSULUI ȘI A CELOR AFERENTE TRANȘELOR DE PLATĂ

Beneficiarii proiectelor de investiții finanțate prin intervenția DR 36 LEADER pot beneficia de plata în avans conform dispozițiilor aferente DR 36 LEADER din cadrul PS PAC 2023-2027, cu condiția constituirii unei garanții, corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate și cu prevederile art. 44 ale Reg. (UE) nr.2021/2116, ale art. 23 din OUG nr.85/2023, respectiv ale art. 10 din HG nr. 1570/2022.

Garanția aferentă avansului trebuie să fie constituită la dispoziția AFIR, se depune odată cu Dosarul Cererii de Plată a Avansului și trebuie să producă efecte pe întreaga perioadă cuprinsă între data cererii de acordare a avansului și data expirării duratei de implementare prevăzute în contractul de finanțare. Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de implementare prevăzute în contractul de finanțare.

Beneficiariul poate opta pentru avans de până la maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă, la data depunerii Cererii de finanțare sau după semnarea contractului de finanțare, pe parcursul implementării proiectului, în condițiile prevăzute în Instrucțiunile de plată anexă la Contractul de finanțare.

Cererea de plată pentru avans numai după semnarea contractului de finanțare și după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra achiziției majoritare, iar în cazul beneficiarilor care derulează achiziții directe utilizând Baza de date cu prețuri de referință a AFIR, avansul se acordă după semnarea contractului de finanțare și prezentarea contractului de vânzare-cumpărare a bunului/ echipamentului respectiv.

Beneficiarii privați pot solicita avansul după semnarea Contractului de finanțare și numai după avizarea achiziției majoritare de către AFIR.

În cazul celor care derulează achiziții directe utilizând Baza de date cu prețuri de referință AFIR, avansul se acordă pe baza contractului de vânzare-cumpărare a bunului/ echipamentului respectiv, prezentat de beneficiarul privat la momentul solicitării avansului.

În cazul proiectelor de investiții care presupun investiții în achiziții simple, beneficiarul este obligat să depună cerere eligibilă pentru prima tranșă de plată în termen de cel mult 6 luni de la data semnării Contractului de Finanțare.

Beneficiarul a cărei investiție presupune lucrări de construcții montaj este obligat să depună cerere eligibilă pentru prima tranșă de plată în termen de cel mult 12 luni de la data semnării Contractului de Finanțare.

Termenele de 6 luni, respectiv 12 luni prevăzute pentru depunerea primei tranșe de plată poate fi prelungite conform HG 1570/2022, cu maximum 3 luni, cu condiția achitării penalităților prevăzute în contractul de finanțare și cu prezentarea de către beneficiar a dovezii demarării implementării investiției.

Beneficiarul care a încasat de la Autoritatea Contractantă plata în avans și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție aprobate prin contractul de finanțare, este obligat ca, în vederea prelungirii duratei de execuție inițiale a contractului să depună la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/Nebancară (înregistrată pe toată perioada de valabilitate a garanției în Registrul special al Băncii Naționale

a României), care să acopere întreaga perioadă de execuție solicitată la prelungire.

În cazul în care beneficiarul nu prezintă Autorității Contractante dovada prelungirii termenului de valabilitate a garanției cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de expirarea valabilității acesteia, Autoritatea Contractantă va proceda la executarea garanției.

Beneficiarul trebuie să justifice valoarea avansului încasat, pe bază de documente justificative conform cerințelor Autorității Contractante prezentate în Instrucțiunile de plată, până la expirarea duratei de implementare a proiectului prevăzută în contractul de finanțare.

Pentru obținerea unei sume în avans, beneficiarii publici sau privați vor depune o solicitare în acest sens, la SLINA – CRFIR/ OJFIR, utilizând formularele menționate în Instrucțiunea de Plată (Anexa V la Contractul de finanțare).

PROCEDURA DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

Fiecare persoană implicată în procesul de evaluare și selecție a proiectelor de la nivelul GAL (evaluatori – inclusiv evaluatori externi, membrii Comitetului de Selecție și membrii Comisiei de soluționare a contestațiilor, Președintele GAL/ Reprezentantul legal al GAL sau un alt membru al Consiliului Director al GAL mandatat să avizeze raportul) are obligația de a respecta prevederile OUG nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare referitoare la evitarea conflictului de interese.

În acest sens, după depunerea proiectelor de către solicitanți și premergător procesului de evaluare și selecție, persoanele de la nivelul GAL (inclusiv experții cooptați, în cazul externalizării serviciilor de evaluare) implicate în acest proces vor completa o declarație pe proprie răspundere privind evitarea conflictului de interese, conform anexei 9 din normele metodologice ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora. Dacă pe parcursul implementării strategiei, în cadrul procesului de evaluare și selecție la nivelul GAL a unor proiecte, apar situații generatoare de conflict de interese, expertul GAL/ expertul cooptat/membru din cadrul Comitetului de selecție este obligat să se abțină de la luarea deciziei sau de la participarea pentru luarea unei decizii și să informeze managerul GAL, în vederea înlocuirii cu un alt expert evaluator.

I. EVALUAREA PROIECTELOR

Evaluarea și selecția proiectelor la nivelul GAL se va realiza în conformitate cu prevederile Ghidului Grupurilor de Acțiune Locală pentru implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală elaborat de către DGDR – AM PS, disponibil pe pagina de internet a MADR (www.madr.ro), în secțiunea LEADER 2023-2027.

Pe durata procesului de evaluare la nivelul GAL, personalul GAL va respecta propriile proceduri de evaluare și selecție prevăzute în Ghidul intervenției din SDL, precum și versiunea Ghidului de implementare pentru DR 36 - LEADER în vigoare la momentul lansării apelului de selecție, disponibilă pe siteul AFIR (www.afir.ro). În situația în care, pe parcursul derulării apelului de selecție, intervin modificări ale legislației, evaluarea proiectelor se va realiza în conformitate cu noile prevederi legislative.

GAL va utiliza pentru evaluarea și selecția proiectelor următoarele:

- fișa de verificare AFIR care va cuprinde verificări privind criteriile de eligibilitate generale, respectiv buget indicativ, verificare condiții artificiale, verificare indicatori de realizare întocmită la nivelul AFIR
- fișa de verificare a criteriilor de eligibilitate locale și criteriile de selecție stabilite în fișa intervenției din SDL și detaliate în ghid.

Pentru proiectele de investiții, pentru care se consideră necesar (proiecte de modernizare) experții GAL derulează vizite pe teren în etapa de evaluare a proiectului. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va formula numai după verificarea pe teren.

II. SELECȚIA PROIECTELOR

Selecția proiectelor la nivelul GAL se va realiza în conformitate cu prevederile Ghidului Grupurilor de Acțiune Locală pentru implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală elaborat de către DGDR – AM PS, disponibil pe pagina de internet a

MADR (www.madr.ro), în secțiunea LEADER 2023-2027. Transmiterea în platformă a proiectelor selectate de GAL către AFIR este condiționată de avizarea Apelului de Selecție și a Raportului de Selecție de către reprezentantul CDRJ.

Selecția proiectelor va fi realizată de către un Comitet de Selecție. La selecția proiectelor, se va aplica regula „dublului cvorum”. Pentru evitarea posibilelor conflicte de interese la întrunirea comitetului de selecție toți membrii vor semna declarația privind evitarea conflictului de interese și va exista o separare a responsabilităților membrilor comitetului.

Membri comitetului vor fi obligați să anunțe eventualele conflicte de interese și să nu participe la procesul de selecție a proiectelor.

ATENȚIE! PRAGUL MINIM de selecție al proiectelor este de 25 puncte. Pentru această intervenție pragul minim de selecție este de 25 puncte și reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate intra la finanțare.

III. SOLUȚIONAREA CONTESTAȚIILOR

Contestațiile privind rezultatele evaluării și selecției proiectelor se vor depune de către solicitanți în termen 3 zile lucrătoare în platforma online pusă la dispoziție de AFIR. Acestea vor fi analizate de către Comitetul de soluționare a contestațiilor organizat la nivelul Asociației.

Membri comitetului vor semna declarația privind evitarea conflictului de interese.

Sesiunea se închide automat când atinge pragul de 200% din nivelul alocării sesiunii, cu excepția primelor 5 zile calendaristice, când depunerea proiectelor se realizează indiferent de nivelul plafonului.

TERMENUL LIMITĂ DE EMITERE A RAPORTULUI DE SELECȚIE INTEREDIAR

Raportul de selecție intermediar se publică în termen de **35** zile calendaristice de la data închiderii sesiunii.

TERMENUL LIMITĂ DE DEPUNERE A CONTESTAȚIILOR

Depunerea contestațiilor se va realiza în termen maximum de **3** zile calendaristice de la publicarea Raportului de Selecție intermediar.

TERMENUL LIMITĂ DE EMITERE A RAPORTULUI DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

Raportul de soluționare a contestațiilor se va realiza în termen **3** zile calendaristice de la închiderea perioadei de depunere a contestațiilor.

TERMENUL LIMITĂ DE EMITERE A RAPORTULUI DE SELECȚIE FINAL

Raportul de selecție final se publică în termen de **2** zile calendaristice de la publicarea Raportului de Soluționare a Contestațiilor sau de la împlinirea termenului de depunere a contestațiilor (pentru situațiile în care nu se depun contestații).

INFORMAȚII PRIVIND ETAPA DE CONTRACTARE

În vederea încheierii Contractului de Finanțare, în termen de maximum 3 luni pentru proiectele care vizează achiziții simple, respectiv de maximum 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea Notificării privind

selectarea cererii de finanțare, solicitantul va depune la Autoritatea Contractantă (OJFIR/CRFIR) următoarele documente, cu caracter obligatoriu: Pentru proiectele de investiții depuse de beneficiarii privați:

1. Dosarul original după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate on-line; solicitanții vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate, pentru conformitate cu documentele încărcate online.

Documentele originale emise de el însuși, convertite în PDF și semnate electronic de către reprezentantul legal, nu mai trebuie listate și atașate, în dosarul pe suport hârtie. În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii Contractului de finanțare și/sau între documentele încărcate on-line și documentele depuse pe suport de hârtie care pot afecta condițiile de eligibilitate generale se va lua decizia de neîncheiere a Contractului de finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

2. Proiectul tehnic (PT)

3. Documentul/ documentele care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a investiției neafectată de elemente de ajutor public, prin extras de cont (în original) și/ sau contract de credit (în copie), acordat în vederea implementării proiectului. În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.ro) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțare privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului -doar pentru proiectele care presupun co-finanțarea din partea solicitantului AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată și va viza justificarea modului de utilizare a sumei din extrasul de cont reprezentând dovada cofinanțării private, respectiv că suma din soldul contului beneficiarului, conform extrasului emis cu cel mult 15 zile înainte de data depunerii primei cereri de plată și suma cheltuielilor

aferente proiectului realizate până la acel moment, acoperă 50% din valoarea cofinanțării private. Documentele pentru dovedirea și susținerea cofinanțării nu se depun în cazul finanțării publice de 100%.

4. Adresă emisă de instituția financiară (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii/trezoreriei și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii/trezoreriei, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR).

5. Documentul de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului.

6. Dovada achitării integrale a datoriei față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere (dacă este cazul).

7. Graficul de eșalonare anuală a plăților, asumat de beneficiar, inclusiv cea pentru decontarea TVA., unde este cazul.

8. Certificat care să ateste lipsa datoriilor restante la bugetul local emise de primăriile pe raza cărora solicitanții au sediul social și punctul de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor).

9. Graficul de eșalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale).

10. Alte documente (se vor preciza, după caz, în Notificarea E6.8.3L).

În caz de neprezentare a documentelor de către solicitant în termenul precizat în Notificarea AFIR privind selectarea cererii de finanțare sau în cazul în care acesta se regăsește înregistrat în evidențele AFIR cu debite sau nereguli, Agenția nu va încheia Contractul de Finanțare.

Beneficiarul este obligat să respecte Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de finanțare, pe toată durata de implementare a proiectului, în caz contrar fiind sancționat conform prevederilor Contractului de finanțare. Dacă sunt îndeplinite integral condițiile, în urma primirii și verificării documentelor obligatorii, precum și în urma verificării pe teren (dacă este cazul), Autoritatea Contractantă va proceda la încheierea contractului de finanțare. În acest sens, beneficiarul proiectului selectat pentru finanțare va fi notificat pe e-mail privind încărcarea în platformă a contractului de finanțare, semnat electronic de Autoritatea Contractantă, urmând ca acesta, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la comunicarea pe email a contractului de finanțare însoțit de anexe și documentele atașate, să transmită Autorității Contractante, prin intermediul platformei informatice, Contractul de finanțare însoțit de anexe și documentele atașate, semnate electronic de către reprezentantul legal.

INFORMAȚII PRIVIND POSIBILITATEA DE MODIFICARE/PRELUNGIRE A CONTRACTELOR DE FINANȚARE

Contractul de finanțare semnat de către Autoritatea Contractantă și de către beneficiar poate fi modificat, numai dacă circumstanțele executării proiectului s-au schimbat începând de la data inițială a semnării Contractului.

În perioada de implementare a proiectelor selectate la nivelul GAL, beneficiarul poate solicita prelungirea contractului de finanțare încheiat cu AFIR. Conform clauzelor contractuale, această acțiune poate fi inițiată la nivelul AFIR doar după obținerea acordului GAL privind prelungirea contractului.

Având în vedere responsabilitatea GAL în ceea ce privește gestionarea eficientă a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală, acesta va analiza solicitarea beneficiarului din punct de vedere al perspectivei de finalizare a proiectului, a rezonabilității modificărilor și a menținerii criteriilor de eligibilitate generale și locale și a criteriilor de selecție a proiectelor depuse la GAL. În cazul în care GAL constată nerespectarea criteriilor de eligibilitate/ selecție sau neîndeplinirea obiectivelor și/sau indicatorilor SDL în contextul elementelor de mai sus, solicitarea nu va fi avizată, iar GAL va încărca în aplicație adresă oficială semnată de reprezentantul legal care include motivul nevizării.

În cazul în care solicitarea nu afectează implementarea SDL, GAL va emite avizul printr-o adresă oficială semnată de reprezentantul legal, adresă care se va încărca în platformă.

În cazul în care GAL este beneficiar, această avizare nu este necesară, făcând obiectul analizei solicitării de modificare a contractului de către AFIR.

Orice modificare a Contractului de finanțare se va face în baza unor motive justificate și întemeiate, cu avizul prealabil al GAL cu privire la menținerea criteriilor de eligibilitate și selecție din SDL și doar cu acordul ambelor părți, cu excepția situației în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile (inclusiv modificări de PS 2023-2027/ corelări cu legislația relevantă (inclusiv recomandări ale misiunilor de audit)/ simplificări și a situației în care intervin modificări procedurale, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Beneficiarul sau Autoritatea Contractantă pot solicita modificarea Contractului de finanțare numai în cursul duratei de valabilitate a acestuia, iar modificările nu pot avea efect retroactiv. Nu sunt acceptate modificările care afectează criteriile de eligibilitate și selecție în baza cărora proiectul a fost selectat. Valoarea totală eligibilă nerambursabilă aprobată și prevăzută în Contract nu poate fi depășită.

Beneficiarul trebuie să solicite în scris Autorității Contractante orice modificare a Contractului de finanțare, inclusiv a anexelor acestuia, completând Formularul C 3.1L - „Notă explicativă pentru modificarea Contractului de finanțare” din Manualul de procedură pentru implementarea intervenției DR36, care poate fi consultat pe pagina de internet a AFIR .

Modificările Contractului de finanțare (C1.1L) se pot realiza prin:

- Act adițional;
- Notă de aprobare/neaprobare privind modificarea Contractului de finanțare;
- Notificare privind modificarea Contractului de finanțare.

Scopul modificării Contractului trebuie să fie strâns legat de natura proiectului definită prin Contractul de finanțare. Aceste documente devin parte integrantă a Contractului de finanțare.

Procesul de avizare și aprobare a modificării Contractului de finanțare, respectiv procesarea documentelor în vederea întocmirii Actelor adiționale/ Notelor de aprobare/Notificărilor se va realiza în conformitate cu prevederile Manualului de procedură pentru implementare – Secțiunea I Contractarea și modificarea contractelor de finanțare/deciziilor de finanțare aferente intervențiilor din PS 2023-2027, aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale (cod manual: PS - MCM).

Formularele generale utilizate de către experții CRFIR/OJFIR pe parcursul derulării procesului de amendare a Contractului

de finanțare vor fi preluate din Manualul de procedură pentru contractarea și modificarea contractelor de finanțare aferente intervențiilor din PS 2023-2027, aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și adaptate, după caz.

În cazul în care pe durata derulării Contractului de finanțare intervin modificări procedurale (inclusiv corelări procedurale) sau modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile (inclusiv modificări de PS 2023-2027)/ corelări cu legislația relevantă (inclusiv recomandări ale misiunilor de audit)/ simplificări incidente Contractului, Autoritatea Contractantă va iniția procesul de modificare a Contractului de finanțare, prin transmiterea unei Notificări privind modificarea Contractului de finanțare (formular C 3.3.10L).

Beneficiarul are obligația de a se conforma modificărilor comunicate de CRFIR la momentul demarării etapei de implementare la care prevederile notificării fac referire. Data intrării în vigoare a modificărilor este data aprobării prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, respectiv adoptării noilor prevederi legislative.

Documentul de modificare a Contractului de finanțare (act adițional/ notă de aprobare/ notificare) devine parte integrantă a Contractului de finanțare.

Beneficiarul poate contesta decizia privind Actul adițional/ Nota de aprobare/Notificarea la structurile teritoriale ale AFIR/ AFIR central, cu încadrarea în termenul de 10 zile lucrătoare de la data comunicării deciziei privind Actul adițional/ Nota de aprobare/Notificarea. Soluționarea contestațiilor depuse de beneficiari se va realiza în conformitate cu prevederile Manualului de procedură pentru soluționarea contestațiilor depuse de beneficiari în etapele de contractare, modificare contracte de finanțare și autorizare plată aferent PS 2023-2027 (cod manual: PO - MSC).

CRITERII PENTRU CONFORMITATEA CERERILOR DE PLATĂ

Pentru a fi considerată conformă, cererea de plată trebuie să respecte următoarele criterii esențiale:

- Cererea de plată trebuie să fie depusă în termenul stabilit prin contract.
- Toate activitățile declarate trebuie să fie conforme cu Studiul de fezabilitate/ Memoriu justificativ aprobat și cu obiectivele asumate.
- La fiecare tranșă de plată (inclusiv avans), trebuie prezentate documentele indicate în formularele de plată ale AFIR:
 - Facturi, situații de lucrări (pentru construcții),
 - Contracte de achiziție (unde este cazul),
 - Dovada achitării contribuției proprii/cofinanțare (extras bancar),
 - Documente care dovedesc îndeplinirea condițiilor asumate (ex: angajarea personalului promis).

Cerere de plata nr.2 - Cerințe suplimentare

Conform Ghidului DR36- Intervenția LEADER, cererea de plată nr. 2 trebuie să includă :

- Dovada îndeplinirii angajamentelor din Memoriu justificativ/ Studiul de fezabilitate
- Dovada angajării minim unei persoane (normă întreagă) (dacă este cazul)
- Respectarea termenului de maxim 4 luni de la semnarea contractului de finanțare pentru demararea implementării Garanția avansului (dacă s-a acordat)
- Trebuie să fie valabilă până la finalul perioadei contractuale
- Dacă se cere prelungire, se solicită dovada prelungirii garanției cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de expirare.

Elemente verificate în conformitatea cererii de plată

- Respectarea destinației ajutorului financiar (nu se acceptă dublă finanțare)
- Cheltuieli conforme cu lista celor eligibile
- Neînregistrarea beneficiarului în Registrul debitorilor AFIR
- Menținerea statutului IMM (acolo unde este cazul).

ALTE INFORMAȚII RELEVANTE LEGATE DE ACORDAREA SPRIJINULUI

1. Tipul sprijinului acordat:

- Rambursarea costurilor eligibile efectiv suportate de către beneficiar.
- Posibilitatea solicitării unui avans de până la 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă, conform legislației naționale și prevederilor art. 44 din Regulamentul (UE) nr. 2021/2116.

2. Valoarea sprijinului per proiect:

- Valoarea minimă: 10.000 euro/proiect
- Valoarea maximă: 35.276 euro/proiect
- Valoarea maximă poate fi adaptată în funcție de disponibilul bugetar rămas pe intervenție.

*Valoarea maximă este mai mică decât cea prevăzută în fișa intervenției 4 Investiții non-agricole conform Manualului de Procedură Operațională pentru verificare și monitorizare implementare SDL 2023-2027, pagina 27, GAL poate stabili un plafon mai mic decât valoarea maximă pe proiect prevăzută în fișa intervenției, cu aprobare Consiliului Director al GAL Tovishat.

3. Condiții privind avansul:

- Se acordă doar după semnarea contractului de finanțare.
- Solicitantul trebuie să constituie o garanție de 100% din valoarea avansului, valabilă până la finalul perioadei contractuale.

4. Eligibilitatea TVA:

- TVA-ul este eligibil doar dacă nu este recuperabil, conform legislației naționale în vigoare

5. Condiții pentru contractare:

- Beneficiarul trebuie să prezinte dovada capacității de cofinanțare (dacă este cazul).
- Neîndeplinirea obligațiilor duce la neîncheierea contractului.

ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA PROIECTELOR ȘI A VERIFICĂRILOR PE TEREN

Perioada de monitorizare a proiectului: După finalizarea implementării, proiectele sunt supuse unei perioade de monitorizare în care beneficiarul trebuie să mențină: - activitățile propuse în planul de afaceri; - locurile de muncă create (unde este cazul);

- investiția realizată funcțională și în scopul declarat; Proiectele sunt supuse unei perioade de monitorizare, a cărei durată este stabilită în contractul de finanțare. Obligații ale beneficiarului în perioada de monitorizare: - Să nu modifice obiectivul investiției fără acordul prealabil al AFIR; - Să păstreze toate documentele justificative legate de proiect; - Să permită oricând accesul reprezentanților AFIR, MADR, organismelor de audit naționale și europene. Verificări pe teren: Se pot efectua verificări administrative și verificări pe teren, inclusiv vizite inopinate în orice moment al implementării sau monitorizării. Verificările sunt realizate de: - GAL- AFIR- alte autorități (MADR, ANAF, Curtea de Conturi, Comisia Europeană). În cadrul verificărilor se evaluează: - conformitatea investiției cu proiectul aprobat; - respectarea cerințelor privind mediu, achiziții, eligibilitate;

- existența și utilizarea echipamentelor achiziționate; - existența locurilor de muncă asumate. Nereguli constatate în timpul monitorizării: Pot duce la: - aplicarea de corecții financiare; - recuperarea sprijinului acordat; - includerea în Registrul Debitorilor AFIR; - blocarea accesului la alte fonduri europene.

INFORMAȚII SUPLIMENTARE

1. Regimul ajutorului de minimis: - Sprijinul acordat în cadrul acestei intervenții se încadrează în regimul ajutorului de minimis, conform Regulamentului (UE) nr. 1407/2013. - Valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite de către o

întreprindere unică nu poate depăși 200.000 euro în decursul a trei exerciții financiare consecutive.- Solicitantul are obligația de a declara toate ajutoarele de minimis primite anterior, prin declarație pe proprie răspundere. 2. Depunerea proiectului:- Proiectele se depun exclusiv online, prin platforma AFIR – www.afir.ro, utilizând formatul standard al cererii de finanțare și al anexelor disponibile în pachetul de sesiune.- Cererea de finanțare se va semna electronic, cu semnătură electronică calificată, utilizând aplicații compatibile cu fișiere PDF inteligente (ex. Adobe Acrobat Reader).3. Suport oferit de GAL:- Compartimentul tehnic al GAL oferă asistență gratuită solicitanților pentru clarificarea aspectelor privind completarea cererii de finanțare, eligibilitatea proiectului și documentele aferente.- Este recomandat ca solicitantul să consulte și Ghidul de implementare DR36 publicat pe site-ul AFIR.4. Reguli privind modificarea contractului de finanțare:- Contractul de finanțare poate fi modificat doar cu acordul ambelor părți, în condițiile prevăzute de legislația aplicabilă și fără a afecta criteriile de selecție sau eligibilitate. - Modificările pot viza prelungiri de termene, ajustări bugetare sau aspecte procedurale, dar nu pot modifica obiectivele și scopul proiectului.-

Orice solicitare de modificare se face în scris, prin completarea formularului dedicat din Manualul de procedură.5. Aspecte legate de transparență și date cu caracter personal: - Toate proiectele aprobate, inclusiv numele beneficiarului, denumirea proiectului și valoarea sprijinului, pot fi publicate de către AFIR și MADR, în conformitate cu obligațiile de transparență ale fondurilor europene.- Datele cu caracter personal sunt prelucrate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679 (GDPR) și legislația națională aplicabilă.LISTA DOCUMENTELOR ȘI FORMULARELOR DISPONIBILE PE PAGINILE DE INTERNET ALE MADR ȘI AFIR Manualul de procedură pentru implementarea proiectelor aferente intervenției DR 36; Manualul de procedura pentru achizitii beneficiari privati PS 2023-2027;Manualul de procedura pentru achizitii beneficiari publici PS 2023- 2027;Manualul de Procedură pentru contractare și modificare contracte PS 2023-2027Manual de Procedură pentru constatare nereguli și stabilire creanțe bugetare;Manual consolidat de procedură pentru constituire debite si recuperare datorii aferente fondurilor europene si/sau fondurilor publice nationaleDeclarație privind prelucrarea datelor cu caracter personal;Formularele de plată (Cererea de Plată, Declarația de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare pentru proiectele de servicii, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului etc.);Actele normative utile (Informații utile – Acte normative – Legislație specifică FEADR).Toate formularele al căror format este elaborat de AFIR pot fi consultate și descărcate direct de pe pagina de internet a AFIR (www.afir.ro) sau pot fi solicitate de la sediile AFIR din țară.

LISTA FORMULARELOR DISPONIBILE

Formularele standardizate puse la dispoziția solicitanților și beneficiarilor pentru întocmirea și depunerea documentației sunt următoarele:

Anexa 14 - Ghidul solicitantului pentru intervenția 4 - Investiții non-agricole

1. Anexa 1 - Cerere finanțare DR36 - Investiții

2.1.1 Anexa 2.1 Model Studiu de fezabilitate HG 907

2.1.2 Anexa STUDIUL de FEZABILITATE Proiectii financiare si indicatori financiari

2.2.1 Anexa 10.1 - Model Memoriu Justificativ

2.2.2 Anexa 10.2 - Anexa B

2.2.3 Anexa 10.3 - Anexa C

3. Fișa intervenției FEADR 4 Tövishát - Investiții non-agricole.pdf

4. Anexa 11 - Declarație Incadrare în categoria de microîntreprindere și întreprindere mică

5. Anexa 12- Declarație privind respectarea regulii de cumul de minimis

6. Declarație pe propria răspundere privind crearea de locuri de muncă

7. Declarație pe propria răspundere finanțări nerambursabile similare 2014–2020

8. Declarație privind evitarea dublei finanțări

9. Anexa 13 - Lista Codurilor CAEN aferente activitatilor neagricole eligibile la finanțare în cadrul Intervenției DR 36

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ
Autoritate de Management pentru PNDR
Autoritate de Management pentru PS
Bd. Carol I, nr. 2-4, sector 3
București, cod poștal 030163

DATE DE CONTACT
Tel: +4 021 307 85 65
Fax: +4 021 307 86 06

10. Anexa 15 - F1 - Fișa de verificare a criteriilor de eligibilitate și de selecție locale INT 4
11. E1.2.2L FIȘA DE EVALUARE GENERALĂ A PROIECTULUI DR 36 LEADER (proiecte de investiții)
12. Anexa 17 - Instrucțiuni evitare condiții artificiale DR 36